

Rolnictwo w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2020–2022

Agriculture
in Warmińsko-Mazurskie Voivodship in years 2020–2022

Rolnictwo
w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2020–2022

Agriculture in Warmińsko-Mazurskie Voivodship in years 2020–2022

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Olsztynie, Warmińsko-Mazurski Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Olsztyn, Warmińsko-Mazurski Centre for Regional Surveys

pod kierunkiem

supervised by

Joanny Balcerzak

Autor

Author

Beata Olszewska

Tłumaczenie

Translation

Joanna Abramowicz

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Joanna Giedryś, Aleksandra Kłosińska

ISBN 978-83-63285-91-3

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available on website

olsztyn.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła

When publishing Statistical Office data – please indicate the source

Przedmowa

Przekazuję Państwu publikację *Rolnictwo w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2020–2022*, która jest kontynuacją poprzednich edycji. Celem opracowania jest dostarczenie informacji dotyczących gospodarstw rolnych, użytkowania gruntów, produkcji rolniczej, skupu, cen na rynku rolnym i czynników wpływających na wielkość produkcji. Część danych została przedstawiona na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020.

Ważniejsze cechy charakteryzujące rolnictwo województwa porównano ze wskaźnikami ogólnokrajowymi. Wybrane dane przedstawiono za lata wcześniejsze. Analiza została wzbogacona o wykresy i mapy, prezentujące wybrane zjawiska i tendencje lub porównanie z innymi województwami.

Przekazując niniejsze opracowanie składam serdeczne podziękowania wszystkim osobom i instytucjom za współpracę oraz przekazane dane, które przyczyniły się do wzbogacenia zawartości publikacji. Wyrażam również nadzieję, że publikacja dostarczy cennych informacji wszystkim zainteresowanym tematyką rolnictwa w województwie. Jednocześnie proszę o zgłaszanie uwag i sugestii, które pozwolą udoskonalić kolejne opracowania z tego zakresu tematycznego.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Marek Morze

Olsztyn, sierpień 2023 r.

Preface

I present the publication *Agriculture in Warmińsko-Mazurskie Voivodship in years 2020–2022* which is continuation of previous editions. The aim of the study is to provide information about agricultural holdings, land use, agricultural output, procurement, agricultural market prices and the factors affecting the volume of production. Part of the data was presented on the basis of the results of the Agricultural Census 2020.

More important features describing agriculture in the Voivodship were compared with national indicators. Selected data were presented for previous years. The analysis was enriched with charts and maps presenting selected phenomena and trends or comparison with other voivodships.

Presenting this publication I would like to express my sincere gratitude to all persons and institutions for the cooperation and delivered data that enriched content of the publication. I also hope this publication will deliver valuable information to all those interested in the subject agriculture in the Voivodship. At the same time I kindly ask for any comments and suggestions that will allow to improve next editions in this thematic scope.

Director
of the Statistical Office in Olsztyn

Marek Morze

Olsztyn, August 2023

Spis treści

Contents

Przedmowa	3
Preface	
Objaśnienia znaków umownych. Ważniejsze skróty	10
Symbols. Major abbreviations	
Synteza	11
Executive summary	
Rozdział 1. Gospodarstwa rolne	13
Chapter 1. Agricultural holdings	
Rozdział 2. Użytkowanie gruntów	15
Chapter 2. Land use	
Rozdział 3. Produkcja roślinna	17
Chapter 3. Crop production	
3.1. Warunki agrometeorologiczne	17
3.1. Agrometeorological conditions	
3.2. Nawożenie	18
3.2. Fertilization	
3.3. Produkcja głównych upraw rolnych	20
3.3. Production of agricultural main crop	
3.4. Produkcja ogrodnicza	25
3.4. Horticultural production	
Rozdział 4. Produkcja zwierzęca	27
Chapter 4. Animal production	
4.1. Bydło	27
4.1. Cattle	
4.2. Trzoda chlewna	28
4.2. Pigs	
4.3. Owce	30
4.3. Sheep	
4.4. Drób	30
4.4. Poultry	
4.5. Produkcja ważniejszych produktów zwierzęcych	32
4.5. Production of major animal product	
Rozdział 5. Skup produktów rolnych	33
Chapter 5. Procurement of agricultural products	
5.1. Skup produktów roślinnych	33
5.1. Procurement of crop products	
5.2. Skup produktów zwierzęcych	34
5.2. Procurement of animal products	
Rozdział 6. Ceny produktów rolnych	35
Chapter 6. Prices of agricultural products	
Rozdział 7. Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza	38
Chapter 7. Gross, final and market agricultural output	
Uwagi metodologiczne	40
Methodological notes	

Spis wykresów

List of charts

Wykres 1. Struktura gospodarstw rolnych i powierzchni użytków rolnych według grup obszarowych użytków rolnych w 2020 r.	13
Chart 1. Structure of agricultural holdings and agricultural land area by area groups of agricultural land in 2020	
Wykres 2. Struktura użytków rolnych utrzymywanych w dobrej kulturze w 2020 r.	15
Chart 2. Structure of agricultural land in good condition in 2020	
Wykres 3. Średnie miesięczne temperatury powietrza na stacji meteorologicznej w Olsztynie	17
Chart 3. Average monthly air temperatures in meteorological station in Olsztyn	
Wykres 4. Miesięczne sumy opadów atmosferycznych na stacji meteorologicznej w Olsztynie	17
Chart 4. Monthly atmospheric precipitation in meteorological station in Olsztyn	
Wykres 5. Zużycie nawozów mineralnych i wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze w roku gospodarczym 2019/2020	18
Chart 5. Consumption of mineral and lime fertilizers in terms of pure ingredient per ha of agricultural land in good condition in farming year 2019/2020	
Wykres 6. Powierzchnia zasiewów i zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2022 r.	21
Chart 6. Sown area and production of basic cereals with cereal mixed in 2022	
Wykres 7. Plony zbóż podstawowych z mieszankami w latach 2015–2022	21
Chart 7. Yields of basic cereals with cereal mixed in 2015–2022	
Wykres 8. Plony ziemniaków w latach 2015–2022	22
Chart 8. Yields of potatoes in 2015–2022	
Wykres 9. Plony buraków cukrowych w latach 2015–2022	23
Chart 9. Yields of sugar beet in 2015–2022	
Wykres 10. Plony rzepaku i rzepiku w latach 2015–2022	24
Chart 10. Yields of rape and turnip rape in 2015–2022	
Wykres 11. Powierzchnia i zbiory warzyw gruntowych w 2022 r.	25
Chart 11. Area and production of field vegetables in 2022	
Wykres 12. Powierzchnia i zbiory owoców z drzew w sadach w 2022 r.	26
Chart 12. Area and production of fruit trees in orchards in 2022	
Wykres 13. Struktura pogłowa bydła w 2022 r.	27
Chart 13. Structure of the cattle stock in 2022	
Wykres 14. Struktura pogłowa trzody chlewnej w 2022 r.	29
Chart 14. Structure of the pig stock in 2022	
Wykres 15. Struktura pogłowa owiec w 2022 r.	30
Chart 15. Structure of the sheep stock in 2022	
Wykres 16. Struktura pogłowa drobiu w 2022 r.	31
Chart 16. Structure of the poultry stock in 2022	
Wykres 17. Zmiany wielkości skupu ważniejszych produktów roślinnych w 2022 r.	34
Chart 17. Changes of procurement value of major crop products in 2022	
Wykres 18. Zmiany wielkości skupu ważniejszych produktów zwierzęcych w 2022 r.	34
Chart 18. Changes of procurement value of major animal products in 2022	

Wykres 19. Zmiany cen skupu ważniejszych produktów rolnych w 2022 r.	35
Chart 19. Changes of procurement prices of major agricultural products in 2022	
Wykres 20. Zmiany cen targowiskowych ważniejszych produktów rolnych w 2022 r.	36
Chart 20. Changes of marketplace prices of major agricultural products in 2022	
Wykres 21. Dynamika produkcji rolniczej w 2021 r.	38
Chart 21. Indices of agricultural output in 2021	
Wykres 22. Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2021 r.	39
Chart 22. Structure of agricultural market output in 2021	

Spis map

List of maps

Mapa 1. Zużycie nawozów mineralnych w przeliczeniu na czysty składnik w 2019/20	19
Map 1. Consumption of mineral fertilizers in terms of pure ingredient in 2019/20	
Mapa 2. Udział powierzchni zasiewów w powierzchni użytków rolnych w dobrej kulturze w 2020 r.	20
Map 2. Share of sown area in the area of agricultural land in good condition in 2020	
Mapa 3. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2022 r.	22
Map 3. Yields of basic cereals with cereal mixed in 2022	
Mapa 4. Plony ziemniaków w 2022 r.	23
Map 4. Yields of potatoes in 2022	
Mapa 5. Plony buraków cukrowych w 2022 r.	24
Map 5. Yields of sugar beet in 2022	
Mapa 6. Plony rzepaku i rzepiku w 2022 r.	25
Map 6. Yields of rape and turnip rape in 2022	
Mapa 7. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych w 2022 r.	28
Map 7. Cattle per 100 ha of agricultural land in 2022	
Mapa 8. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych w 2022 r.	29
Map 8. Pigs per 100 ha of agricultural land in 2022	

Tablice Excel

Excel tables

- Tabl. 1. Ważniejsze dane o rolnictwie w województwie
Major data on agriculture in the Voivodship
- Tabl. 2. Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych
Land use in agricultural holdings
- Tabl. 3. Gospodarstwa rolne według grup obszarowych
Agricultural holdings by area groups
- Tabl. 4. Powierzchnia zasiewów
Sown area
- Tabl. 5. Plony głównych ziemiopłodów
Yields of main crops
- Tabl. 6. Zbiory głównych ziemiopłodów
Production of main crops
- Tabl. 7. Produkcja z trwałych użytków zielonych
Production from permanent grassland
- Tabl. 8. Powierzchnia, plony i zbiory warzyw gruntowych
Area, yields and production of ground vegetables
- Tabl. 9. Powierzchnia, plony i zbiory owoców z drzew w sadach
Area, yields and production of fruit trees in orchards
- Tabl. 10. Powierzchnia, plony i zbiory z krzewów owocowych i plantacji jagodowych
Area, yields and production of berry fruits
- Tabl. 11. Pogłowie bydła i owiec
Cattle and sheep stock
- Tabl. 12. Pogłowie trzody chlewnej
Pig stock
- Tabl. 13. Pogłowie drobiu
Poultry stock
- Tabl. 14. Produkcja żywca rzeźnego
Production of animals for slaughter
- Tabl. 15. Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów
Production of meat, fats and offal
- Tabl. 16. Produkcja mleka krowiego, jaj kurzych i wełny owczej
Production of cows' milk, hen eggs and sheep's wool
- Tabl. 17. Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące)
Procurement value of agricultural products (current prices)
- Tabl. 18. Skup ważniejszych produktów rolnych
Procurement of major agricultural products
- Tabl. 19. Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych
Average procurement prices of major agricultural products

- Tabl. 20. Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach według miesięcy
Average marketplace prices received by farmers by months
- Tabl. 21. Relacje cen wybranych produktów rolnych według miesięcy
Price relations of selected agricultural products by months
- Tabl. 22. Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe)
Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices)
- Tabl. 23. Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe)
Structure of gross and market agricultural output (constant prices)
- Tabl. 24. Temperatura powietrza i opady atmosferyczne
Air temperatures and atmospheric precipitation
- Tabl. 25. Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik
Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pur ingredient
- Tabl. 26. Ekologiczne gospodarstwa rolne
Organic farms
- Tabl. 27. Przeciętne ceny gruntów ornych i łąk w obrocie prywatnym
Average prices of arable land and meadows in private turnover
- Tabl. 28. Warmińsko-mazurskie na tle kraju w 2020 r.
Warmińsko-Mazurskie against the background of the country in 2020
- Tabl. 29. Warmińsko-mazurskie na tle kraju w 2021 r.
Warmińsko-Mazurskie against the background of the country in 2021
- Tabl. 30. Warmińsko-mazurskie na tle kraju w 2022 r.
Warmińsko-Mazurskie against the background of the country in 2022

Objaśnienia znaków umownych Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
Kropka (.)	oznacza brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
„W tym” "Of which"	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy term indicates that not all elements of sum are given

Ważniejsze skróty Major abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys. thous.	tysiąc thousand
mln	milion million
zł PLN	złoty zloty
szt.	sztuka piece, unit
kg	kilogram kilogram
dt	decytona deciton
t	tona tonne

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
mm	milimetr millimetre
ha	hektar hectare
l	litr litre
hl	hektolitr hectolitre
°C	stopień Celsjusza centigrade
PSR	Powszechny Spis Rolny Agricultural Census

Synteza

Rolnictwo jest jednym z ważniejszych działów gospodarki w województwie warmińsko-mazurskim. W latach 2020–2022 zaszło w nim wiele zmian, przy czym za sprawą Powszechnego Spisu Rolnego (PSR) przeprowadzonego w 2020 r., możliwa była pogłębiona charakterystyka zjawisk. Na podstawie PSR 2020 dokonano analizy stanu i zmian liczby gospodarstw rolnych, użytkowania gruntów i nawożenia.

Według PSR 2020 w warmińsko-mazurskim funkcjonowało 42,6 tys. gospodarstw rolnych, które użytkowały 1 173,5 tys. ha gruntów. W porównaniu z PSR 2010 zmniejszyła się liczba gospodarstw prowadzących działalność rolniczą. Spadek liczby gospodarstw przy jednoczesnym wzroście powierzchni skutkowało wzrostem średniej powierzchni gospodarstwa. Powierzchnia użytków rolnych wyniosła 1 073,2 tys. ha. Prawie wszystkie utrzymywane były w dobrej kulturze.

Według wyników spisu, w gospodarstwach rolnych województwa warmińsko-mazurskiego stosowano stosunkowo mniej nawozów na hektar użytków rolnych w dobrej kulturze niż średnio w kraju. Poziom nawożenia mineralnego zmniejszył się w stosunku do zanotowanego przed dekadą, natomiast wapniowego wzrósł. Wśród nawozów naturalnych pochodzenia zwierzęcego zwiększyło się zużycie gnojowicy, a zmniejszyły gnojówki, obornika i pomiotu ptasiego, co było związane ze zmianami w systemie utrzymania zwierząt.

Powierzchnia zasiewów w 2022 r. była większa niż rok wcześniej i była jedną z pięciu największych wśród województw. Pod zasiewy zbóż przeznaczono nieco mniej powierzchni niż w 2021 r. Zwiększyła się powierzchnia uprawy buraków cukrowych, rzepaku i rzepiku, natomiast zmniejszyła się ziemniaków i upraw ogrodniczych. W ujęciu rocznym więcej zebrano zbóż, buraków cukrowych, rzepaku i rzepiku, owoców z drzew i krzewów owocowych, a także truskawek i poziomek, natomiast mniej ziemniaków i warzyw.

Według stanu zwierząt w czerwcu 2022 r. w porównaniu z czerwcem 2021 r. odnotowano zwiększenie pogłowia bydła i owiec, natomiast spadek pogłowia trzody chlewnej. W porównaniu z końcem roku poprzedniego, w grudniu 2022 r. wielkość stada drobiu uległa zmniejszeniu. Indyki stanowiły połowę wojewódzkiej hodowli i chowu drobiu. Kolejnym pod względem liczby był drób kurzy. W gospodarstwach w województwie utrzymywano największe pogłowie indyków – aż 1/3 pogłowia krajowego.

W 2021 r. mniejsza była produkcja żywca rzeźnego (wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego i króliczego). Wyprodukowano więcej mleka. Przeciętny roczny udój mleka od krowy wyniósł 5 487 l i był o 7,2% wyższy niż przed rokiem.

Od producentów z województwa warmińsko-mazurskiego skupiono w 2022 r. produkty rolne o łącznej wartości 6 693,3 mln zł (według cen bieżących, bez podatku VAT). Wartość skupu była większa niż w roku poprzednim. Przeważał skup produktów zwierzęcych.

W ujęciu rocznym wzrosły ceny podstawowych produktów rolnych. W porównaniu do średnich cen skupu uzyskiwanych w Polsce w 2022 r. producenci z warmińsko-mazurskiego uzyskali wyższe ceny za zboża, żywiec rzeźny drobiowy i mleko, natomiast niższe za ziemniaki, żywiec rzeźny wołowy i wieprzowy.

Z uwagi na okresowe zamknięcie targowisk w związku ze stanem zagrożenia COVID-19, nie było możliwe zebranie danych o cenach targowiskowych w latach 2020–2021. W 2022 r. w porównaniu z 2019 r. w województwie wzrosły ceny targowiskowe zbóż, natomiast spadły ceny ziemniaków jadalnych. W porównaniu z cenami targowiskowymi uzyskiwanymi w kraju, producenci z warmińsko-mazurskiego uzyskali wyższe ceny za pszenicę, jęczmień i ziemniaki jadalne późne, natomiast niższe za żyto i ziemniaki jadalne wczesne.

W 2021 r. wzrosła globalna produkcja rolnicza. Zdecydowała o tym wyższa niż rok wcześniej wartość produkcji roślinnej (zanotowano przy tym spadek wartości produkcji zwierzęcej). Udział województwa w ogólnokrajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 5,3%. W strukturze produkcji globalnej przeważała produkcja zwierzęca.

Executive summary

Agriculture is one of the most important sectors of the economy in Warmińsko-Mazurskie Voivodship. In years 2020–2022, many changes took place in it, and thanks to the Agricultural Census (PSR) conducted in 2020, it was possible to deepen the characteristics of phenomena. On the basis of PSR 2020, an analysis of the condition and changes in the number of agricultural holdings, land use and fertilization was made.

According to PSR 2020, there were 42.6 thousand agricultural holdings in Warmińsko-Mazurskie Voivodship, which used 1 173.5 thousand hectares of land. Compared to PSR 2010, the number of holdings conducting agricultural activity decreased. The decrease in the number of agricultural holdings with a simultaneous increase in the area resulted in an increase in the average area of the holding. The area of agricultural land amounted to 1 073.2 thousand hectares. Almost all of them were kept in good agricultural condition.

According to the results of the census, agricultural holdings in Warmińsko-Mazurskie Voivodship used relatively less fertilizers per hectare of agricultural land in good agricultural condition than the national average. The level of mineral fertilization decreased compared to that recorded a decade ago, while the level of lime fertilization increased. Among manure of animal origin, the use of slurry increased, and the liquid manure, solid manure and poultry manure decreased, which was related to changes in the system of animal husbandry.

The sown area in 2022 was larger than the year before and was one of the five largest among voivodships. Slightly less area was allocated for sowing cereals than in 2021. The area of sugar beet, rape and turnip rape increased, while the area of potatoes and horticultural crops decreased. On an annual basis, more cereals, sugar beet, rape and turnip rape, fruit from fruit trees and fruit bushes, as well as strawberries and wild strawberries were harvested, while less potatoes and vegetables.

According to the animal stock in June 2022, compared to June 2021, there was an increase in the cattle and sheep stock, but a decrease in the pig stock. Compared to the end of the previous year, the size of the poultry herd decreased in December 2022. Turkeys accounted for half of the Voivodship's poultry breeding and rearing. The next largest in terms of numbers was chicken poultry. The farms in the Voivodship had the largest population of turkeys – as much as 1/3 of the national population.

In 2021, the production of animals for slaughter (beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat and rabbit) was lower. More milk was produced. Average annual quantity of milk per cow was 5 487 litres and was 7.2% higher than the year before.

Agricultural products with a total value of PLN 6 693.3 million (at current prices, excluding VAT) were purchased from producers from Warmińsko-Mazurskie Voivodship in 2022. The value of procurement was higher than in the previous year. Procurement of animal products prevailed.

In annual terms, the prices of basic agricultural products increased. Compared to the average procurement prices obtained in Poland in 2022, producers from Warmińsko-Mazurskie Voivodship obtained higher prices for cereals, poultry for slaughter and milk, and lower prices for potatoes, cattle for slaughter and pigs for slaughter.

Due to the temporary closure of marketplaces because of the COVID-19 emergency, it was not possible to collect data on marketplace prices in 2020–2021. In 2022, compared to 2019, marketplace prices of cereals increased in the Voivodship, while the prices of edible potatoes decreased. Compared to domestic marketplace prices, producers from Warmińsko-Mazurskie Voivodship obtained higher prices for wheat, barley and late edible potatoes, and lower prices for rye and early edible potatoes.

Gross agricultural output increased in 2021. This was determined by a higher value of crop production than the year before (while a decrease in the value of livestock production was recorded). The share of the Voivodship in the national agricultural output amounted to 5.3%. Animal production prevailed in the structure of gross output.

Rozdział 1. Gospodarstwa rolne

Chapter 1. Agricultural holdings

Informacje dotyczące liczby gospodarstw rolnych, użytkowania gruntów i nawożenia analizowane były w oparciu o dane pochodzące z Powszechnego Spisu Rolnego (PSR) przeprowadzonego w 2020 r. (według stanu na 1 czerwca).

W województwie warmińsko-mazurskim funkcjonowało 42,6 tys. gospodarstw rolnych, w tym większość (98,6%) to gospodarstwa indywidualne. Stanowiły one 3,2% liczby gospodarstw w Polsce. Gospodarstwa rolne użytkowały powierzchnię 1 173,5 tys. ha, stanowiącą 7,0% powierzchni gruntów gospodarstw rolnych w kraju.

Gospodarstwo rolne to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i prowadząca działalność rolniczą.

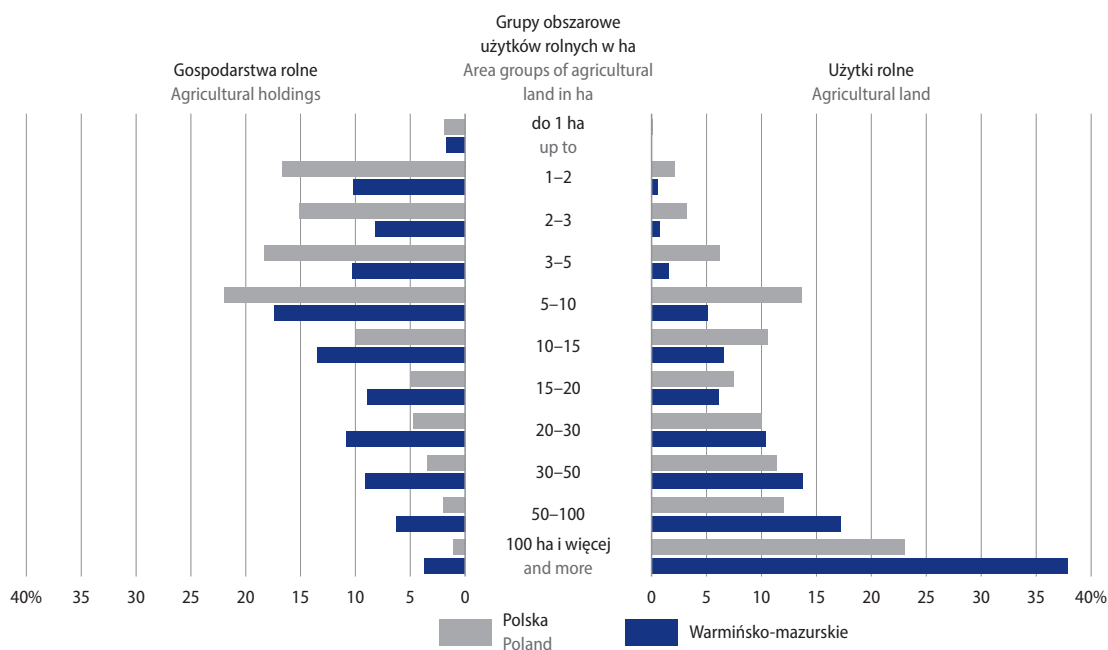
Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

W porównaniu z PSR 2010 liczba gospodarstw prowadzących działalność rolniczą zmniejszyła się. Spadek widoczny był w grupach obszarowych 1–2 ha i 5–30 ha użytków rolnych. Wzrost odnotowano w grupach do 1 ha włącznie, 2–5 ha oraz 30 ha i więcej użytków rolnych. W 2020 r. w województwie, podobnie jak w Polsce, najwięcej było gospodarstw o powierzchni 5–10 ha użytków rolnych. Gospodarstwa z grupy obszarowej 100 ha i więcej zajmowały ponad 1/3 powierzchni użytków rolnych.

Wykres 1. Struktura gospodarstw rolnych i powierzchni użytków rolnych według grup obszarowych użytków rolnych^a w 2020 r.

Stan w czerwcu; według siedziby użytkownika

Chart 1. Structure of agricultural holdings and agricultural land area by area groups of agricultural land^a in 2020
As of June; according to the residence of the farm user

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
^a Data of the Agricultural Census.

Spadek liczby gospodarstw, przy jednoczesnym zwiększeniu powierzchni gruntów, skutkował wzrostem średniej powierzchni gospodarstwa. W 2020 r. jedno gospodarstwo użytkowało 27,54 ha i było ponad dwukrotnie większe niż w kraju. Użytki rolne stanowiły średnio 25,19 ha. Spośród województw jedynie w zachodniopomorskim średnia powierzchnia gospodarstwa była większa niż w warmińsko-mazurskim. Najmniejsze gospodarstwa były w małopolskim i podkarpackim.

Gospodarstwo ekologiczne to gospodarstwo stosujące ekologiczne metody produkcji rolniczej, które posiada certyfikat nadany przez jednostkę certyfikującą lub jest w trakcie konwersji na ekologiczne metody produkcji rolniczej (pod kontrolą jednostki certyfikującej). Informacja o gospodarstwach ekologicznych powstała na podstawie danych z Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Na podstawie danych Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, w województwie na koniec 2021 r. było 3,5 tys. gospodarstw ekologicznych, w tym ponad $\frac{3}{4}$ posiadało certyfikat. Pozostałe były w okresie przestawiania na ekologiczne metody produkcji rolniczej. Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych wyniosła 114,4 tys. ha, w tym $\frac{3}{4}$ użytkowane było w gospodarstwach po zakończonym okresie przestawiania. Średnio na jedno gospodarstwo przypadało 33,00 ha użytków rolnych, podczas gdy w kraju o 5,50 ha mniej. Zarówno pod względem liczby gospodarstw ekologicznych, jak i powierzchni ekologicznych użytków rolnych, warmińsko-mazurskie zajmowało pierwsze miejsce w kraju.

Rozdział 2. Użytkowanie gruntów

Chapter 2. Land use

Powierzchnia geodezyjna województwa według stanu na dzień 1 stycznia 2022 r. stanowiła 7,7% powierzchni kraju i wyniosła 2 417,4 tys. ha. Najwięcej, bo ponad połowę, zajmowały użytki rolne. Drugie pod względem wielkości były grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione, które zajmowały 1/3 powierzchni. Warmińsko-mazurskie jako jedno z trzech województw, obok pomorskiego i zachodniopomorskiego, posiadało grunty pod wodami morskimi wewnętrznymi. Ich powierzchnia wyniosła 16,4 tys. ha.

Grunty ogółem to wszystkie grunty niezależnie od tytułu władania – własne, dzierżawione od innych (na zasadzie umowy i bezumownie), użytkowane z tytułu zajmowania określonego stanowiska (leśniczy, ksiądz, nauczyciel itp.) oraz wspólne w części przypadającej użytkownikowi, a także użytkowane przez gospodarstwo grunty należące do gospodarstw opuszczonych. Nie zalicza się tu powierzchni gruntów wydzierżawionych innym i gruntów należących do wspólnot gruntowych.

Według PSR 2020 powierzchnia gruntów w gospodarstwach rolnych, których użytkownicy mieli siedzibę na terenie województwa warmińsko-mazurskiego wyniosła 1 173,5 tys. ha, w tym 88,7% znajdowało się w gospodarstwach indywidualnych. Przeważały użytki rolne, a resztę stanowiły lasy i grunty leśne oraz pozostałe grunty. Zbliżona struktura była w gospodarstwach indywidualnych.

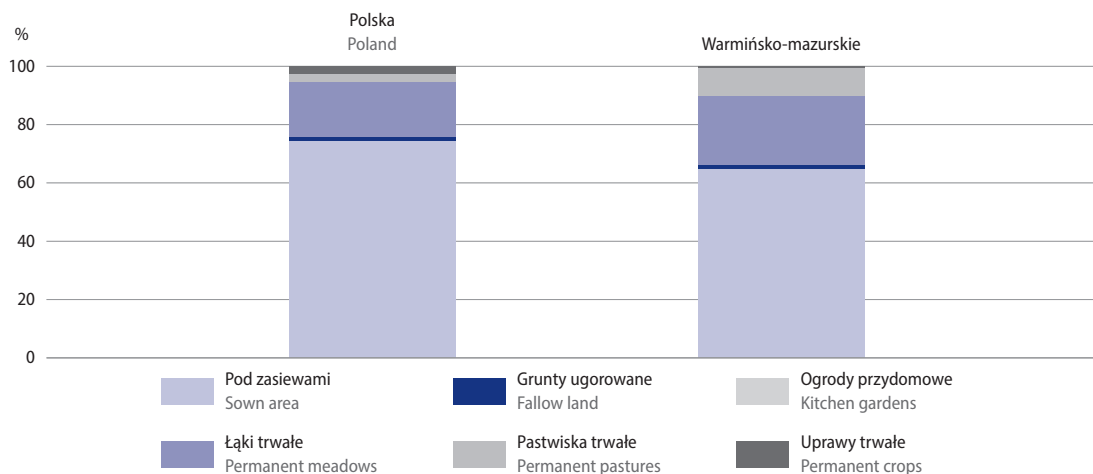
Powierzchnia użytków rolnych gospodarstw wyniosła 1 073,2 tys. ha. W porównaniu z PSR 2010 zwiększyła się o 7,2%. Prawie wszystkie utrzymywane były w dobrej kulturze. Grunty pod zasiewami zajmowały 687,9 tys. ha. Drugie pod względem wielkości były trwałe użytki zielone. Dominujące w rolnictwie gospodarstwa indywidualne użytkowały 954,0 tys. ha użytków rolnych, tj. 88,9% wszystkich użytków rolnych (w kraju 91,3%).

Udział użytków rolnych województwa warmińsko-mazurskiego w powierzchni krajowej wyniósł 7,2%, co przyniosło 5 lokatę w Polsce. Najwyższym wskaźnikiem charakteryzowały się województwa mazowieckie i wielkopolskie, a najniższym śląskie i lubuskie.

Wykres 2. Struktura użytków rolnych utrzymywanych w dobrej kulturze^a w 2020 r.

Stan w czerwcu; według siedziby użytkownika

Chart 2. Structure of agricultural land in good condition^a in 2020
As of June; according to the residence of the farm users

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
^a Data of the Agricultural Census.

W latach 2020–2022 stopniowo rosły ceny sprzedaży użytków rolnych w obrocie prywatnym. Cena hektara gruntów ornych w województwie w 2022 r. wyniosła 55,6 tys. zł. Była wyższa o 11,7% w porównaniu z rokiem poprzednim i o 20,2% wyższa niż w 2020 r. Najbardziej podrożały grunty orne słabe (piaszczyste). Cena gruntów ornych w warmińsko-mazurskim była niższa w porównaniu z ceną krajową o 6,4%, co uplasowało województwo na piątym miejscu w kraju. Najwyższe ceny osiągnięto w wielkopolskim i kujawsko-pomorskim, a najniższe w zachodniopomorskim i podkarpackim. Cena łąk w województwie wynosiła 37,1 tys. zł za hektar. Była wyższa w porównaniu z 2021 r. o 8,4% i w porównaniu z 2020 r. o 33,3%, przy czym najbardziej podrożały łąki słabe. Cena łąk była prawie taka sama jak średnia w kraju, co dało województwu piątą lokatę. Najwyższą cenę uzyskali rolnicy z podlaskiego i wielkopolskiego, a najniższą ze świętokrzyskiego i lubuskiego.

Rozdział 3. Produkcja roślinna

Chapter 3. Crop production

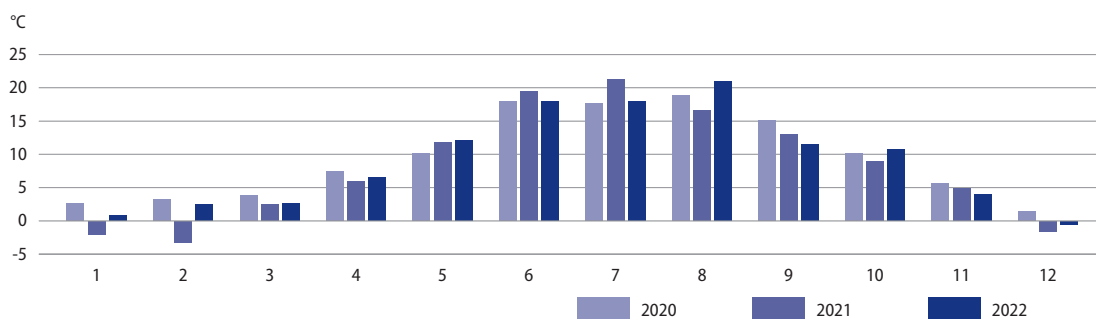
3.1. Warunki agrometeorologiczne

3.1. Agrometeorological conditions

Czynniki klimatyczne mają duży wpływ na produkcję roślinną. Szczególnie ważna jest temperatura i opady atmosferyczne, od których zależy długość okresu wegetacyjnego, a więc i zbiory roślin.

Średnia roczna temperatura na stacji meteorologicznej w Olsztynie w 2022 r. wyniosła 8,9°C i była wyższa niż w 2021 r., natomiast niższa niż w 2020 r. Od maja do października średnie temperatury przekraczały 10,0°C. Jedynie w grudniu średnia temperatura spadła poniżej 0,0°C. W miesiącach styczeń–marzec, czerwiec, sierpień, październik i listopad temperatura była wyższa niż norma z lat 1991–2020. Sprzyjało to rozwojowi roślin.

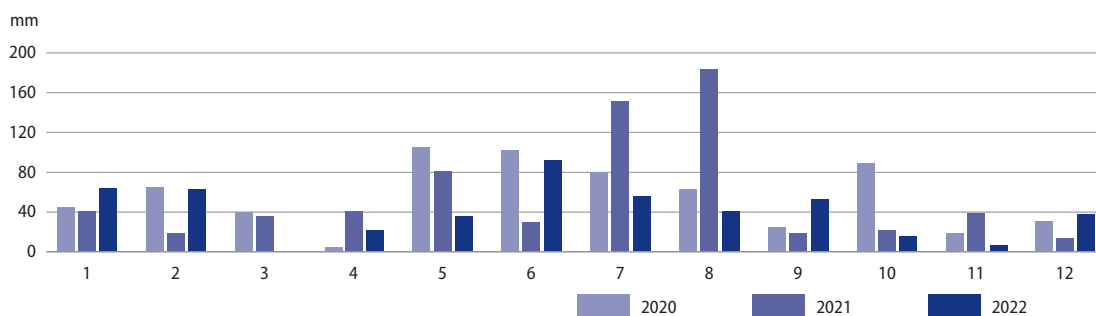
Wykres 3. Średnie miesięczne temperatury powietrza na stacji meteorologicznej w Olsztynie
Chart 3. Average monthly air temperatures in meteorological station in Olsztyn

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.
Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

Roczna suma opadów atmosferycznych na stacji meteorologicznej w Olsztynie w 2022 r. wyniosła 487 mm i była niższa niż w dwóch poprzednich latach. W marcu nie zanotowano żadnych opadów, choć w dwóch poprzednich miesiącach było ich znacznie więcej niż wynosiła norma z lat 1991–2020. Najwięcej opadów odnotowano w czerwcu. W większości miesięcy opady były poniżej normy z badanego, wieloletniego okresu, co spowodowało, że 2022 r. był określany jako suchy.

Wykres 4. Miesięczne sumy opadów atmosferycznych na stacji meteorologicznej w Olsztynie
Chart 4. Monthly atmospheric precipitation in meteorological station in Olsztyn

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.
Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

3.2. Nawożenie

3.2. Fertilization

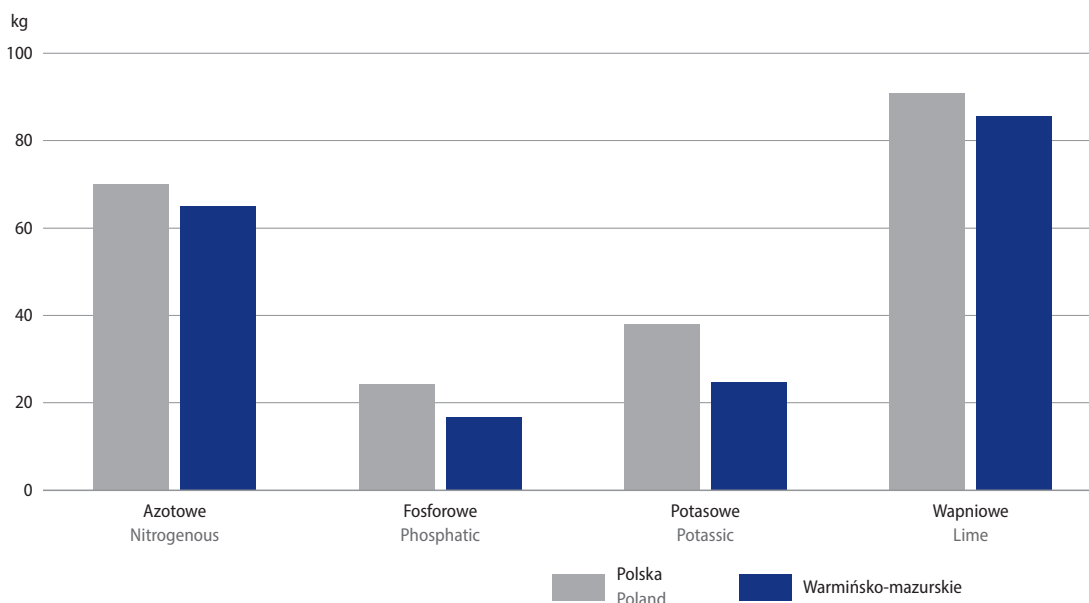
Zasobność gleb w składniki pokarmowe ma także wpływ na plonowanie roślin. W latach 2018–2021 Krajowa Stacja Chemiczno-Rolnicza poddała badaniom 160,5 tys. próbek z warmińsko-mazurskiego pod względem zawartości przyswajalnych form fosforu, potasu i magnezu. Najwięcej gleb charakteryzowało się średnią zasobnością pod względem zawartości fosforu. Mniej było gleb o niskiej i bardzo wysokiej zawartości fosforu, a najmniej o bardzo niskiej. Ze względu na zawartość potasu najczęściej było gleb o średniej zasobności. Kolejne w strukturze były gleby o bardzo wysokiej i wysokiej zawartości. Najmniej było o bardzo niskiej zawartości potasu. Najwięcej gleb miało bardzo wysoką zawartość magnezu. Mniej było gleb o średniej i wysokiej zawartości, a najmniej o bardzo niskiej. Informacje te pomagają rolnikom w podejmowaniu decyzji o stosowaniu nawozów.

Czysty składnik jest to zawartość czystego składnika wyrażona w kilogramach azotu (N), fosforu (P_2O_5), potasu (K_2O).

Według danych PSR 2020 zużycie nawozów mineralnych, łącznie azotowych (N), fosforowych (P), potasowych (K) i wieloskładnikowych (w przeliczeniu na czysty składnik NPK) w roku gospodarczym 2019/2020 wyniosło 112,8 tys. t, co stanowiło 5,8% zużycia krajowego. Było ono większe niż w roku gospodarczym 2009/2010. Wpłynął na to wzrost zużycia nawozów azotowych i potasowych. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze zużyto 106,3 kg NPK i było to mniej niż średnio w kraju. W porównaniu z rokiem gospodarczym 2009/2010 na hektar użytków rolnych w dobrej kulturze zastosowano mniej nawozów azotowych i fosforowych, natomiast więcej potasowych. Najwyższe nawożenie mineralne w przeliczeniu na hektar użytków rolnych w dobrej kulturze odnotowano w województwie opolskim i kujawsko-pomorskim, a najniższe w małopolskim i podkarpackim. Warmińsko-mazurskie zajęło trzynastą lokatę w kraju.

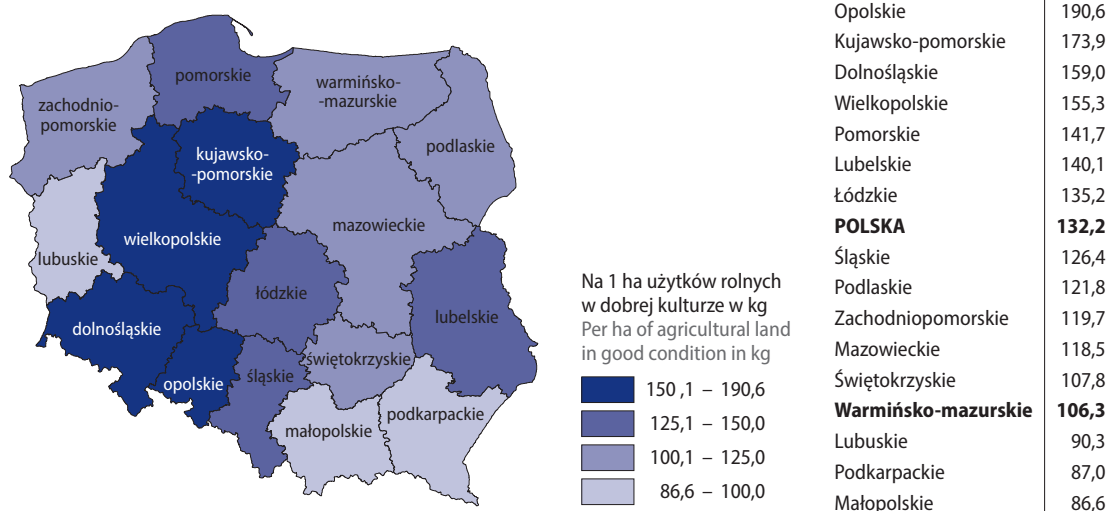
Wykres 5. Zużycie nawozów mineralnych i wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik^a na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze w roku gospodarczym 2019/2020

Chart 5. Consumption of mineral and lime fertilizers in terms of pure ingredient^a per ha of agricultural land in good condition in farming year 2019/2020

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
a Data of the Agricultural Census.

Mapa 1. Zużycie nawozów mineralnych^a w przeliczeniu na czysty składnik w 2019/20
 Map 1. Consumption of mineral fertilizers^a in terms of pure ingredient in 2019/20

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
^a Data of the Agricultural Census.

W województwie proporcja N:P:K w dawce nawozowej w przeliczeniu na czysty składnik na hektar użytków rolnych w dobrej kulturze wyniosła 1,00:0,26:0,38, a w kraju 1,00:0,35:0,54. Proporcję tę liczy się przyjmując, że zużycie nawozów azotowych wynosi 1. Wynika z tego, że w województwie zużyto mniej fosforu i potasu niż w kraju w odniesieniu do takiej samej ilości zużytego azotu.

Na produkcję roślinną wpływ ma nie tylko nawożenie, ale i odczyn gleby. Najkorzystniejsze jest utrzymywanie optymalnego odczynu gleby. Badaniem gleby pod tym kątem zajmuje się Krajowa Stacja Chemiczno-Rolnicza. W latach 2018–2021 stacja poddała badaniom 161,3 tys. próbek z warmińsko-mazurskiego z powierzchni 414,8 tys. ha. Wyniki wykazały, że najczęściej gleb w województwie miało odczyn lekko kwaśny (pH 5,6–6,5), podobnie jak w kraju. Drugie pod względem wielkości w strukturze były gleby kwaśne (pH 4,6–5,5). Nieco mniejszy udział miały gleby o odczynie obojętnym (pH 6,6–7,2). Kolejne w strukturze były gleby bardzo kwaśne (pH poniżej 4,5). Najmniej było gleb zasadowych (pH powyżej 7,2).

Na podstawie tych wyników i rodzaju gleb Krajowa Stacja Chemiczno-Rolnicza określiła potrzeby wapnowania. Ponad 1/3 gleb w warmińsko-mazurskim nie potrzebowała wapnowania. W skali kraju był to nieznacznie niższy wynik. Drugie w strukturze były gleby, dla których potrzeby wapnowania były ograniczone, kolejne te, gdzie wapnowanie było wskazane. Najmniej było gleb, na których wapnowanie jest potrzebne, a nieco więcej tych, na których wapnowanie jest konieczne.

Do regulowania odczynu gleby służą związki wapnia zawarte w nawozach wapniowych. Według danych PSR 2020 w roku gospodarczym 2019/2020 zużyto 90,8 tys. ton nawozów wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik. Poziom nawożenia wapniowego zwiększył się w ciągu 10 lat ponad dwukrotnie. W przeliczeniu na hektar użytków rolnych w dobrej kulturze zużyto 85,6 kg tlenku wapnia. Było to dwukrotnie więcej niż wykazano w poprzednim spisie, jednak mniej niż średnio w kraju. Ten wynik uplasował gospodarstwa województwa warmińsko-mazurskiego na dziewiątym miejscu w kraju. Najwyższy poziom nawożenia zastosowano w opolskim i dolnośląskim, a najniższy w świętokrzyskim i małopolskim.

Oprócz nawożenia mineralnego użytkownicy stosowali także nawozy naturalne, szczególnie w gospodarstwach, które posiadały zwierzęta gospodarskie. Według danych PSR 2020 w roku gospodarczym 2019/2020 zużyto 2 379,0 tys. ton obornika oraz pomiotu ptasiego. Było to o 0,4% mniej niż w roku gospodarczym 2009/2010. Zmiany w sposobie utrzymywania zwierząt sprawiły, że znacznie wzrosło zużycie gnojowicy, a zmniejszyło się zużycie gnojówki.

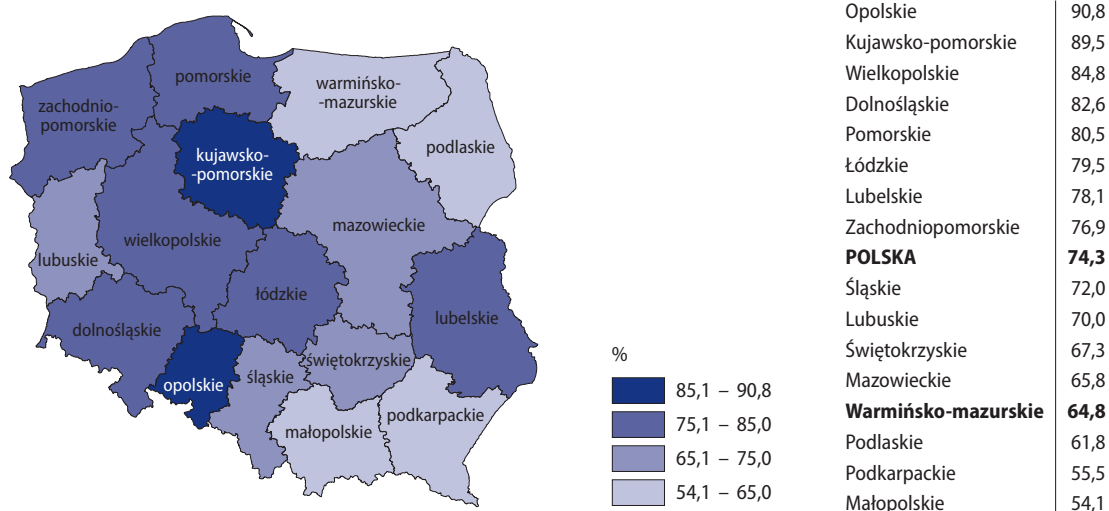
3.3. Produkcja głównych upraw rolnych

3.3. Production of agricultural main crop

Powierzchnia zasiewów w 2022 r. wyniosła 791,7 tys. ha i była większa o 2,9% niż rok wcześniej. Stanowiło to 7,2% powierzchni zasianej w kraju. Udział ten nieznacznie się zwiększył w porównaniu z poprzednim rokiem. Według danych z PSR 2020 udział powierzchni zasiewów w użytkach rolnych w dobrej kulturze wyniósł 64,8%, przy średniej krajowej 74,3%. Największym udziałem charakteryzowały się gospodarstwa województwa opolskiego i kujawsko-pomorskiego, a najmniejszym małopolskiego i podkarpackiego.

Mapa 2. Udział powierzchni zasiewów w powierzchni użytków rolnych w dobrej kulturze^a w 2020 r.
Stan w czerwcu; według siedziby użytkownika

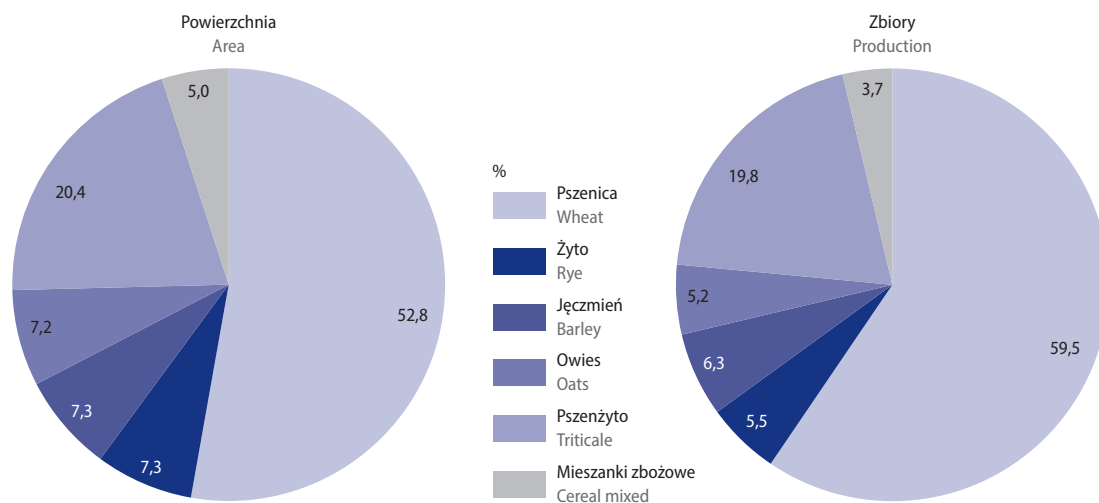
Map 2. Share of sown area in the area of agricultural land in good condition^a in 2020
As of June; according to the residence of the farm user

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
^a Data of the Agricultural Census.

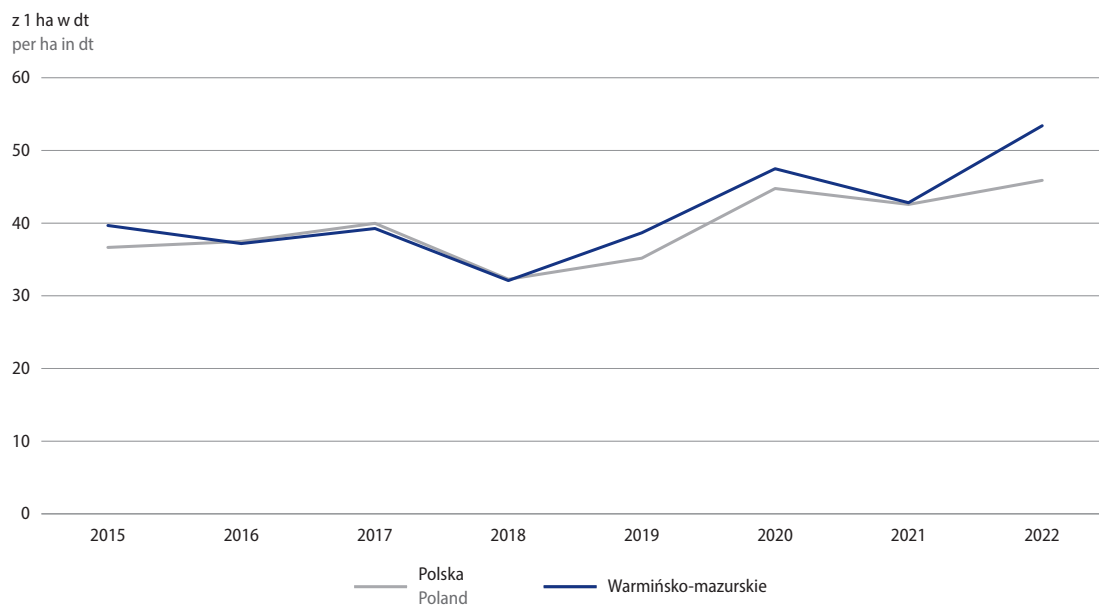
Pod zasiewy zbóż przeznaczono 421,2 tys. ha i było to prawie tyle samo co rok wcześniej. Udział województwa w powierzchni krajowej wyniósł 5,9%. Plony zbóż osiągnęły poziom 55,7 dt z hektara. Były one wyższe od uzyskanych w 2021 r. i od średnich plonów w kraju. Wzrost plonowania przy prawie niezmienionej powierzchni spowodował, że rolnicy zebrali więcej zbóż. Zbiory wyniosły 2 346,0 tys. ton i stanowiły 6,6% produkcji krajowej.

Wykres 6. Powierzchnia zasiewów i zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2022 r.
 Chart 6. Sown area and production of basic cereals with cereal mixed in 2022

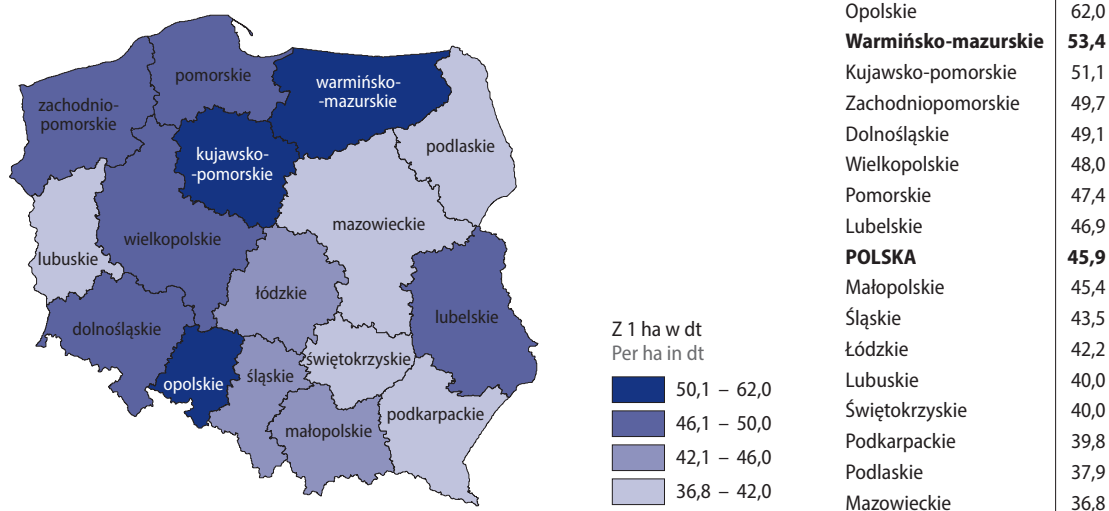

Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi były uprawiane na 349,3 tys. ha. Powierzchnia ta była mniejsza niż w 2021 r. W strukturze zasiewów stanowiły 44,1%, a w kraju 53,4%. Plony z hektara wyniosły 53,4 dt, co dało drugie miejsce po opolskim. Najniższe plony osiągnięto w mazowieckim i podlaskim. Plony były wyższe zarówno od średnich krajowych, jak i od zeszłorocznych. Zbiory wyniosły 1 863,7 tys. ton i stanowiły 6,9% produkcji ogólnokrajowej. Były one wyższe od ubiegłorocznych. Wśród zbóż podstawowych dominowały uprawy pszenicy i pszenżyta.

Wykres 7. Plony zbóż podstawowych z mieszankami w latach 2015–2022
 Chart 7. Yields of basic cereals with cereal mixed in 2015–2022

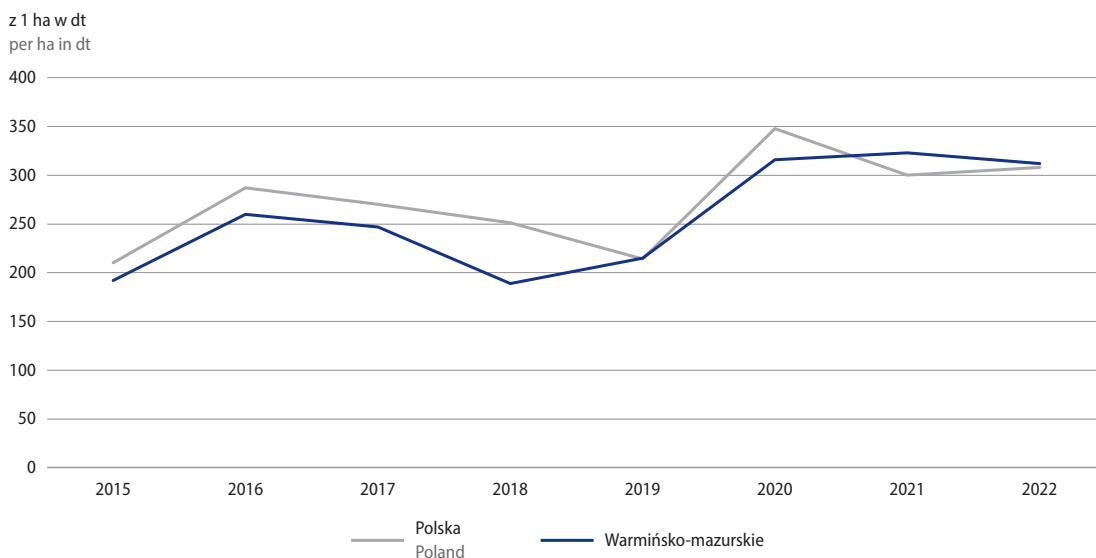

Mapa 3. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2022 r.
Map 3. Yields of basic cereals with cereal mixed in 2022

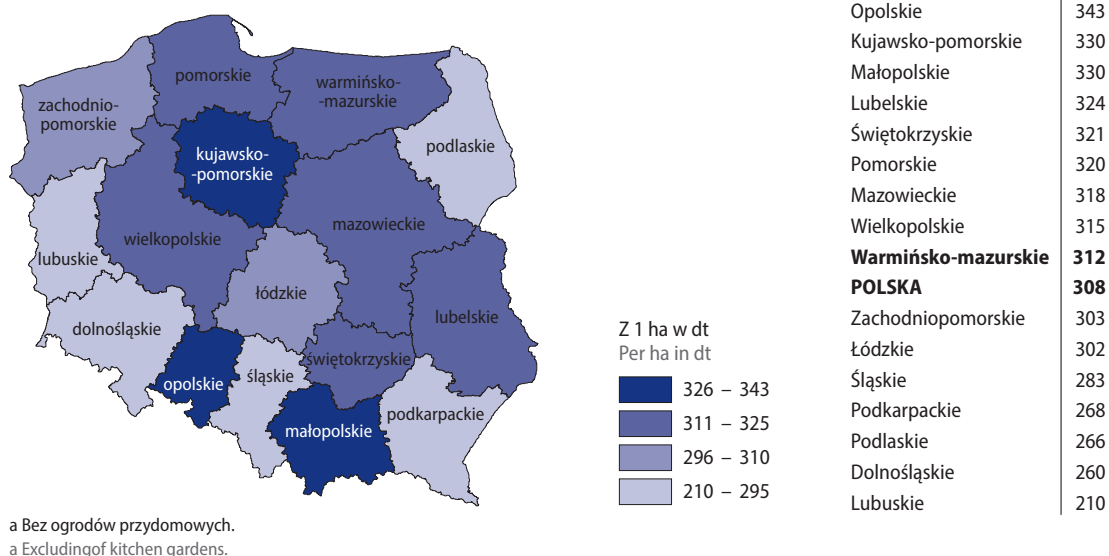
Ziemniaki zasadzono na powierzchni 5,2 tys. ha (bez ogrodów przydomowych). Powierzchnia ta zmniejszyła się w porównaniu z 2021 r. Plony osiągnęły poziom 312 dt z hektara i były niższe niż rok wcześniej, natomiast wyższe niż średnio w kraju. Pod względem poziomu plonów gospodarstwa województwa warmińsko-mazurskiego zajęły dziewiątą lokatę w kraju. Najwięcej ziemniaków z hektara zebrano w województwie opolskim, kujawsko-pomorskim i małopolskim, a najmniej w lubuskim i dolnośląskim. Zbiory ziemniaków były mniejsze w ujęciu rocznym i wyniosły 163,5 tys. ton. Stanowiło to 2,7% produkcji ogólnokrajowej.

Wykres 8. Plony ziemniaków^a w latach 2015–2022
Chart 8. Yields of potatoes^a in 2015–2022

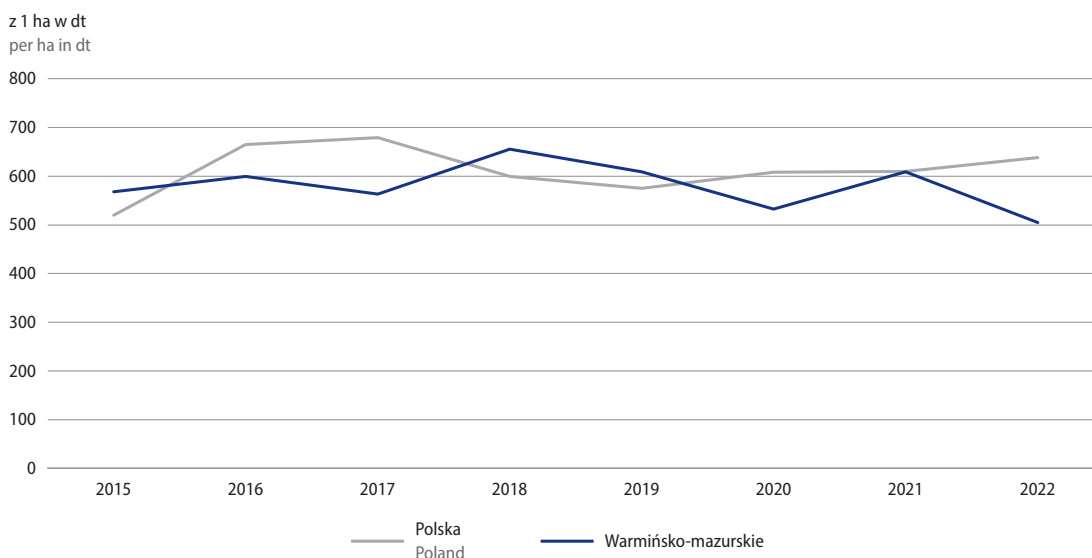
^a Bez ogrodów przydomowych.
^a Excluding kitchen gardens.

Mapa 4. Plony ziemniaków^a w 2022 r.
Map 4. Yields of potatoes^a in 2022

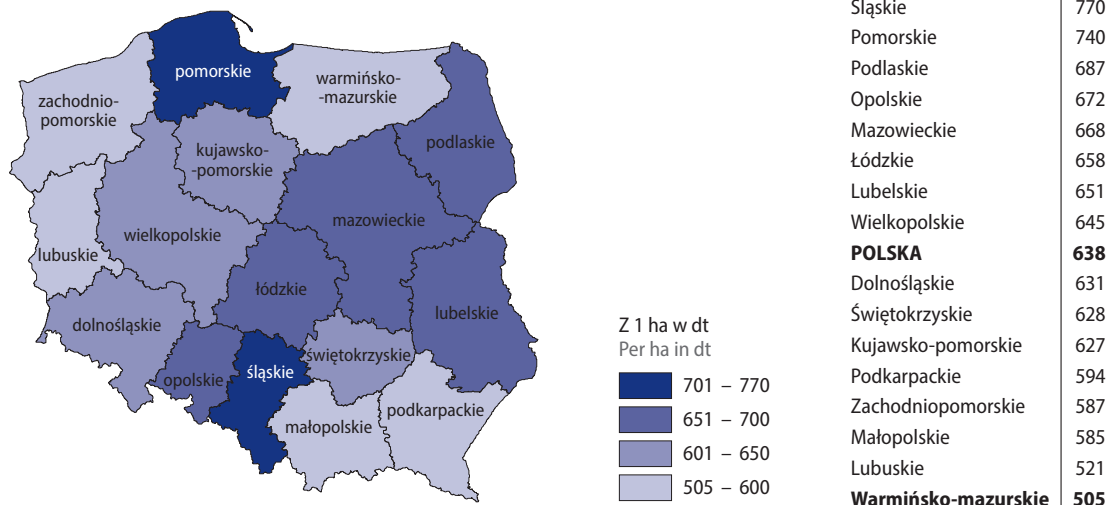
Areał uprawy **buraków cukrowych** zwiększył się w porównaniu z 2021 r. i wyniósł 6,5 tys. ha. Stanowiło to 0,8% powierzchni zasiewów w województwie. Plony z hektara wyniosły 505 dt i były niższe niż w 2021 r. oraz niższe niż w kraju. Poziom plonowania uplasował gospodarstwa województwa warmińsko-mazurskiego na ostatnim miejscu w kraju. Najwyższy plon uzyskano w śląskim i pomorskim. W województwie warmińsko-mazurskim wzrost powierzchni zrekompensował spadek plonowania i w rezultacie zebrano więcej buraków cukrowych. Zbiory wyniosły 326,2 tys. ton, co stanowiło 2,3% zbiorów krajowych.

Wykres 9. Plony buraków cukrowych w latach 2015–2022
Chart 9. Yields of sugar beet in 2015–2022

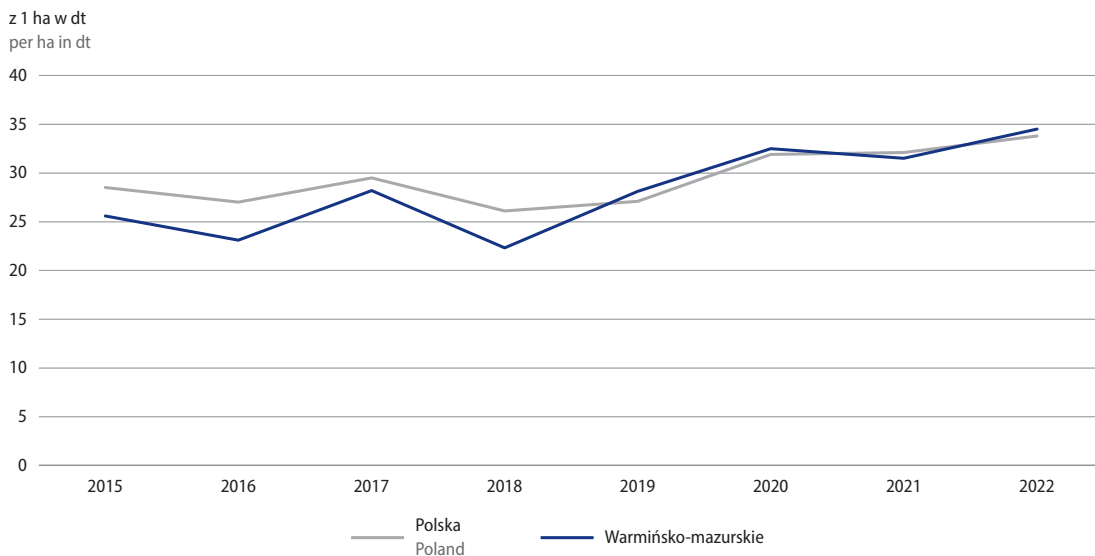

Mapa 5. Plony buraków cukrowych w 2022 r.
Map 5. Yields of sugar beet in 2022

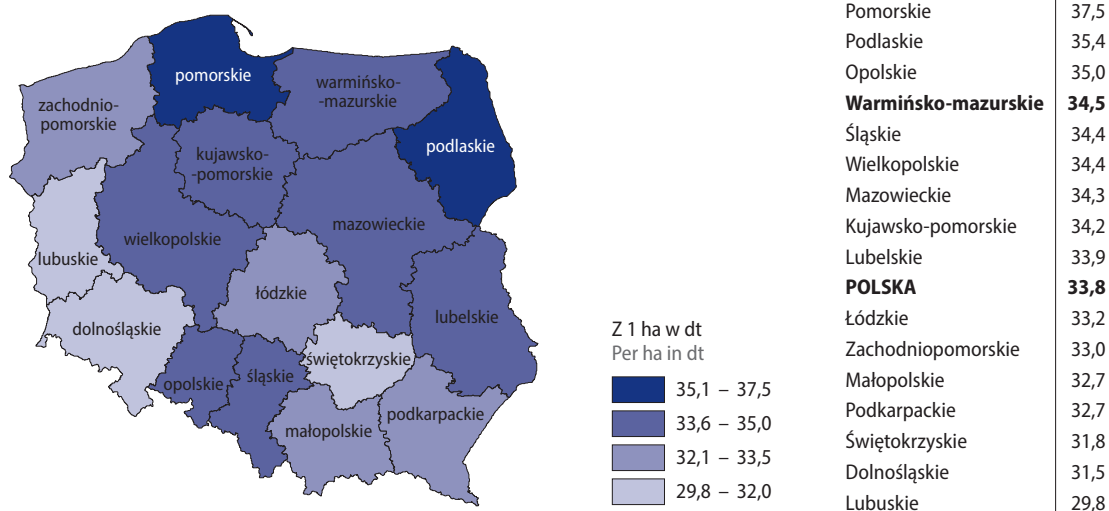

Powierzchnia uprawy **rzepaku i rzepiku** wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim i wyniosła 103,3 tys. ha. W strukturze zasiewów w województwie stanowiła 13,0%. Poziom plonowania był wyższy niż w 2021 r. i wyniósł 34,5 dt z hektara. Uplasował on gospodarstwa województwa na czwartym miejscu w kraju. Najwyższe plony uzyskano w pomorskim i podlaskim, a najniższe w lubuskim i dolnośląskim. Średnio w kraju uzyskano 33,8 dt z hektara. W warmińsko-mazurskim zebrano 355,9 tys. ton rzepaku i rzepiku, tj. więcej niż rok wcześniej. Udział województwa w zbiorach krajowych wyniósł 9,8%.

Wykres 10. Plony rzepaku i rzepiku w latach 2015–2022
Chart 10. Yields of rape and turnip rape in 2015–2022

Mapa 6. Plony rzepaku i rzepiku w 2022 r.
Map 6. Yields of rape and turnip rape in 2022

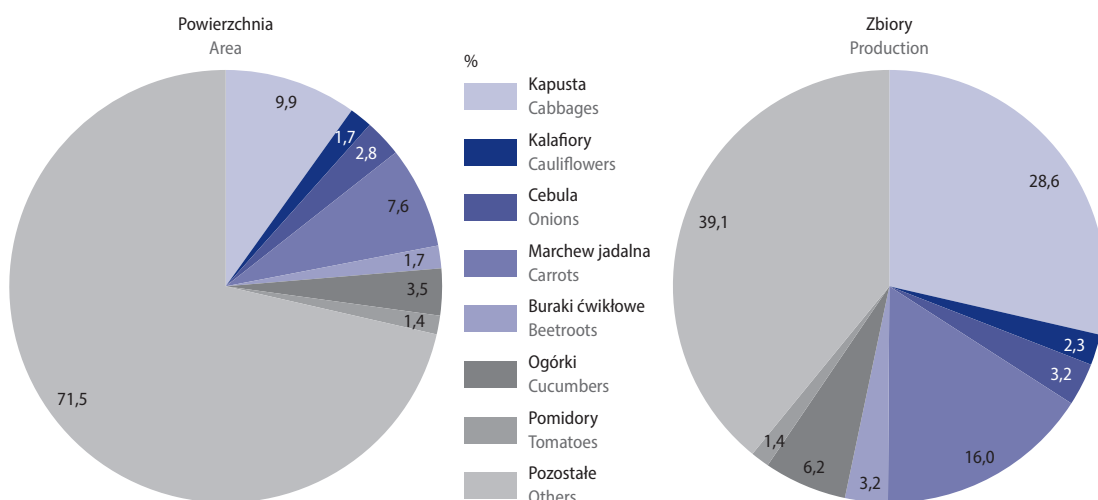

3.4. Produkcja ogrodnicza

3.4. Horticultural production

Powierzchnia warzyw gruntowych w 2022 r. zmniejszyła się w porównaniu z 2021 r. o ¾ i wyniosła 2,5 tys. ha. Stanowiło to 1,6% powierzchni warzyw w kraju. Z tej powierzchni zebrano 40,0 tys. ton warzyw, co stanowiło 1,0% zbiorów ogólnokrajowych. Zbiory były mniejsze o prawie połowę od zanotowanych w roku wcześniejszym. Najbardziej rozpowszechniona była uprawa kapusty oraz marchwi jadalnej. Plony kalafiorów, cebuli, marchwi, pomidorów i pozostałych warzyw były wyższe niż w 2021 r., natomiast kapusty i buraków ćwikłowych niższe. Ogórki plonowały na tym samym poziomie co rok wcześniej.

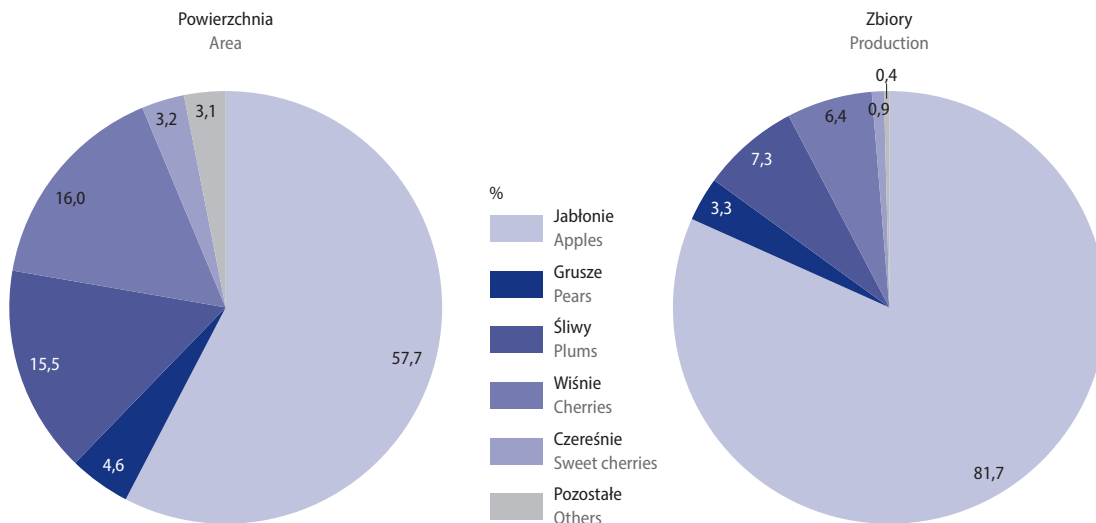
Wykres 11. Powierzchnia i zbiory warzyw gruntowych w 2022 r.
Chart 11. Area and production of field vegetables in 2022

Drzewa owocowe w sadach zajmowały powierzchnię 1,6 tys. ha. Udział województwa w kraju w zakresie ich powierzchni wyniósł 0,7%, a zbiorów 0,3%. Zebrano 13,3 tys. t owoców i było to o 39,4% więcej niż w 2021 r. Największą popularnością cieszyła się uprawa jabłoni, zarówno pod względem wielkości powierzchni, jak i ilości zebranych owoców. Wszystkie drzewa owocowe plonowały lepiej niż rok wcześniej.

Wykres 12. Powierzchnia i zbiory owoców z drzew w sadach w 2022 r.

Chart 12. Area and production of fruit trees in orchards in 2022

W porównaniu z 2021 r. zmalała powierzchnia uprawy truskawek i poziomek gruntowych, malin i agrestu, natomiast wzrosła porzeczek i pozostałych jagodowych. Zebrano więcej owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych niż w poprzednim roku. Było to 6,7 tys. ton, co stanowiło 1,1% produkcji krajowej. Wpłynęły na to większe zbiory truskawek i poziomek gruntowych, porzeczek i owoców z pozostałych krzewów. Plonowanie było wyższe niż w poprzednim roku. Popularną uprawą były porzeczki.

Rozdział 4. Produkcja zwierzęca

Chapter 4. Animal production

Jako podstawę przeliczeń dla pogłowia zwierząt gospodarskich w 2022 r. przyjęto dane dotyczące użytkowników rolnych według stanu na dzień 1 czerwca 2020 r.

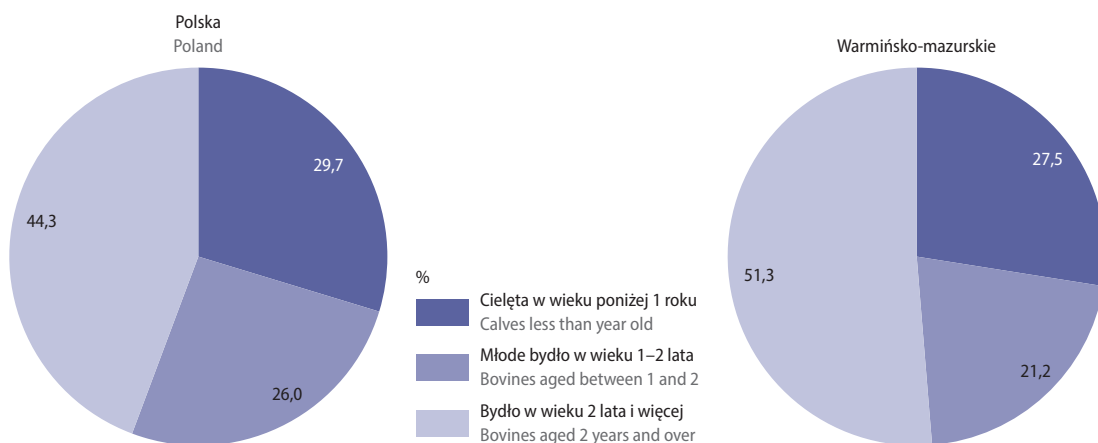
4.1. Bydło

4.1. Cattle

Pogłowie bydła w czerwcu 2022 r. wyniosło 494,9 tys. szt., w tym 39,9% stanowiły krowy. W stadzie krów przeważały krowy mleczne. W porównaniu z tym samym okresem 2021 r. pogłowie bydła zwiększyło się o 2,1%. Było to wynikiem wzrostu liczby cieląt w wieku poniżej roku oraz bydła w wieku 2 lata i więcej. Ta ostatnia grupa stanowiła nieco ponad połowę stada. Kolejną grupą pod względem liczebności były cielęta w wieku poniżej roku. Młode bydło w wieku 1–2 lata było najmniej liczną grupą. W porównaniu ze strukturą krajową, większy udział w pogłowie miało bydło w wieku 2 lata i więcej. W gospodarstwach województwa utrzymywano 7,7% krajowego pogłowia bydła oraz 8,9% krajowego pogłowia krów.

Wykres 13. Struktura pogłowia bydła w 2022 r.
Stan w czerwcu

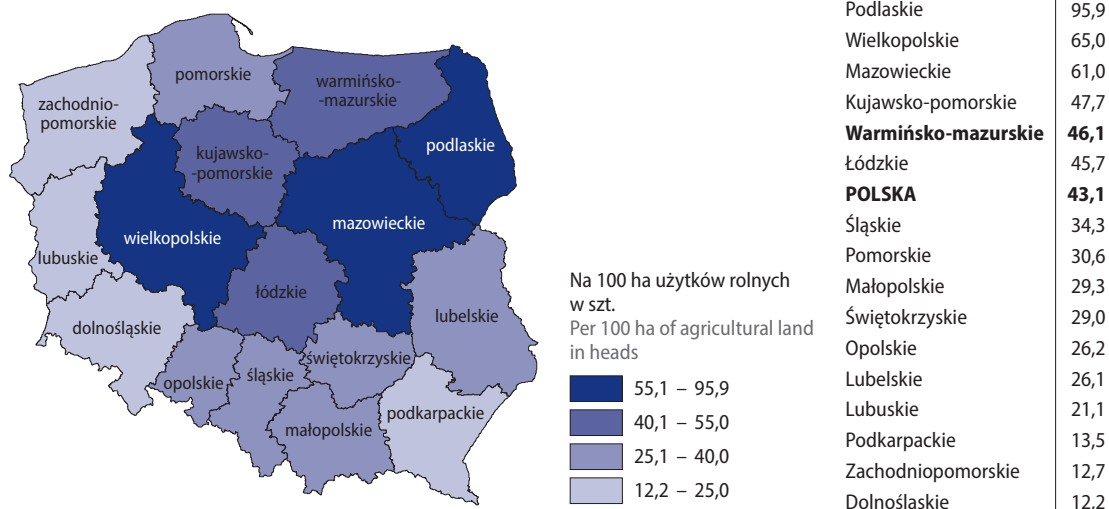
Chart 13. Structure of the cattle stock in 2022
As of June

Obsada bydła w czerwcu 2022 r. w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych wyniosła 46,1 szt. przy średniej krajowej 43,1 szt., co uplasowało warmińsko-mazurskie na piątym miejscu wśród innych województw. Największą obsadę uzyskano w podlaskim i wielkopolskim, a najmniejszą w dolnośląskim i zachodniopomorskim.

Mapa 7. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych^a w 2022 r.

Stan w czerwcu

Map 7. Cattle per 100 ha of agricultural land^a in 2022
As of June

a Jako podstawę przeliczeń dla pogłowia zwierząt gospodarskich w dniu 1 czerwca 2022 r. przyjęto dane na temat użytków rolnych wg stanu w dniu 1 czerwca 2020 r.

a The data on agricultural land as of 1 June 2020 was used as the basis for the calculations for farm animal stock on 1 June 2022.

4.2. Trzoda chlewna

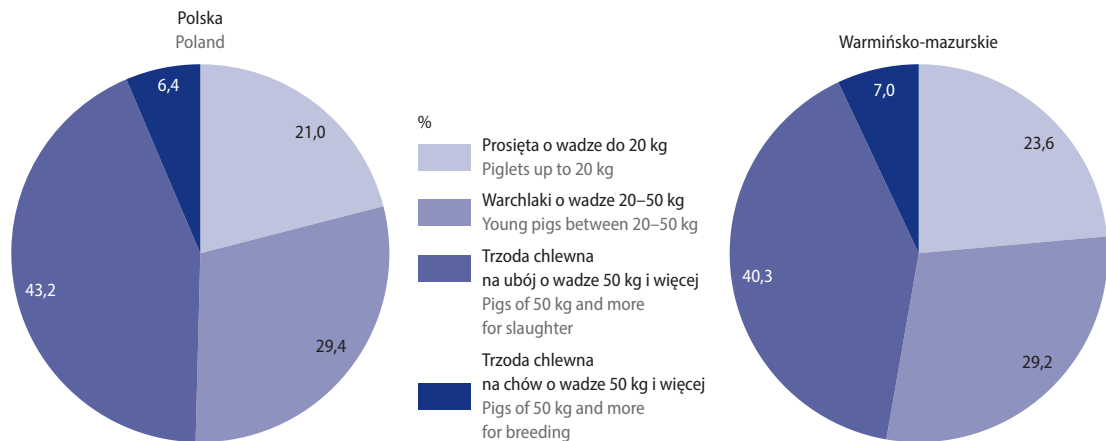
4.2. Pigs

W czerwcu 2022 r. pogłowie trzody chlewnej liczyło 465,9 tys. szt., w tym stada loch na chów 32,0 tys. szt. Wśród loch przeważały lochy prośne. W porównaniu z czerwcem 2021 r. odnotowano spadek pogłowia we wszystkich grupach produkcyjno-użytkowych, a największy – w grupie tuczników na ubój o wadze 50 kg i więcej. Pogłowie trzody chlewnej zmniejszyło się o 19,9%. W województwie warmińsko-mazurskim utrzymywano 4,8% krajowego pogłowia świń.

W strukturze pogłowia największą grupę stanowiła trzoda chlewna na ubój w wadze 50 kg i więcej. Kolejną pod względem wielkości była grupa warchlaków o wadze 20–50 kg i prosiąt o wadze do 20 kg. Najmniej liczną grupę stanowiły świny na chów o wadze 50 kg i więcej. Struktura ta była zbliżona do ogólnokrajowej. Większy udział w województwie niż w kraju miały prosięta i trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej.

Wykres 14. Struktura pogłowia trzody chlewnej w 2022 r.
Stan w czerwcu

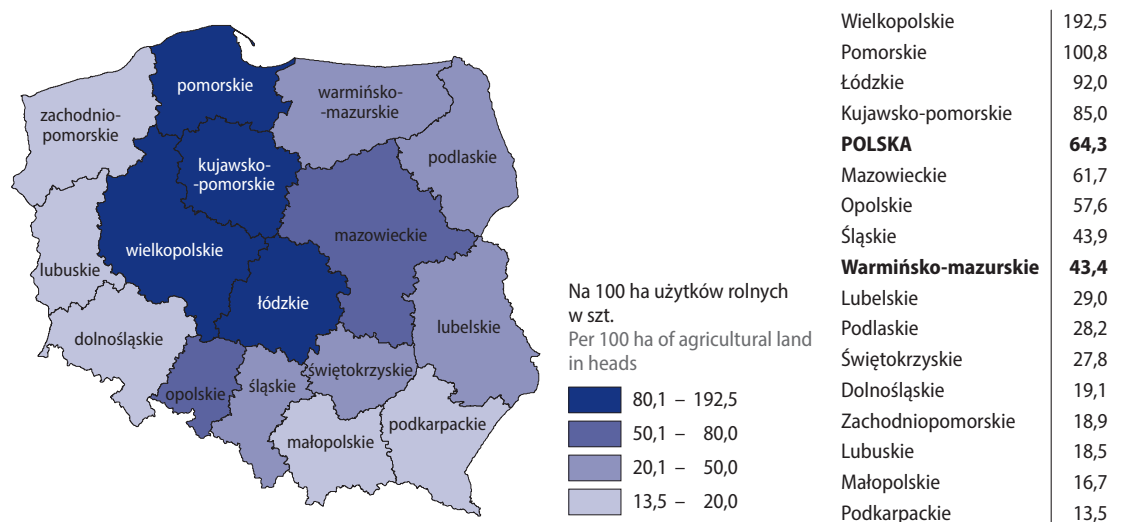
Chart 14. Structure of the pig stock in 2022
As of June

Obsada trzody chlewnej w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych w czerwcu 2022 r. wyniosła 43,4 szt., przy średniej krajowej 64,3 szt. Wynik ten sprawił, że warmińsko-mazurskie uzyskało ósmą lokatę w kraju. Największą obsadę zaobserwowano w gospodarstwach województwa wielkopolskiego i pomorskiego (powyżej 100 szt.), natomiast najmniejszą – w gospodarstwach podkarpackiego i małopolskiego.

Mapa 8. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych^a w 2022 r.
Stan w czerwcu

Map 8. Pigs per 100 ha of agricultural land^a in 2022
As of June

^a Jako podstawę przeliczeń dla pogłowia zwierząt gospodarskich w dniu 1 czerwca 2022 r. przyjęto dane na temat użytków rolnych wg stanu w dniu 1 czerwca 2020 r.

^a The data on agricultural land as of 1 June 2020 was used as the basis for the calculations for farm animal stock on 1 June 2022.

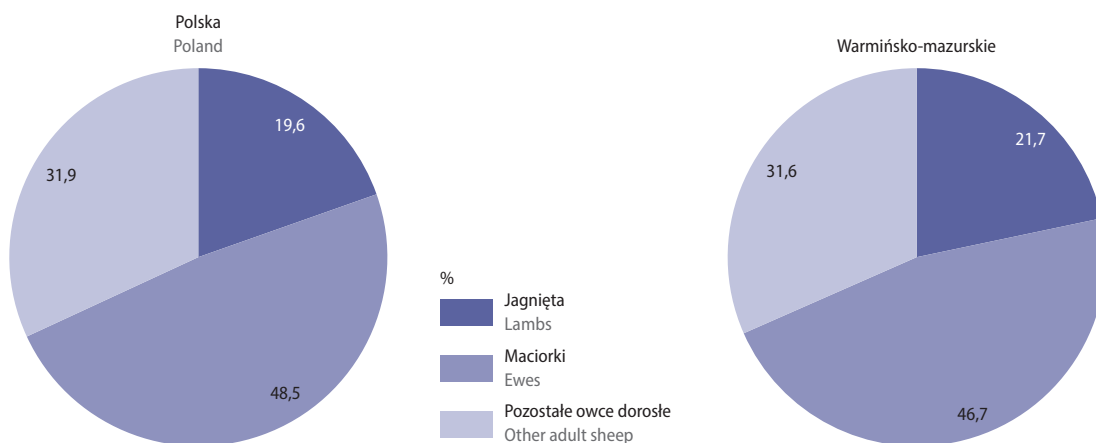
4.3. Owce

4.3. Sheep

Pogłowie owiec zwiększyło się w porównaniu z rokiem poprzednim o 9,5%, osiągając w czerwcu 2022 r. poziom 16,8 tys. szt. W województwie utrzymywano 5,8% krajowego pogłowia owiec. Prawie połowę pogłowia stanowiły maciorki, 1/3 pozostałe owce dorosłe, a najmniej było jagniąt. W porównaniu ze strukturą ogólnokrajową większy udział miały jagnięta. Pogłowie maciorek wzrosło w porównaniu z poprzednim rokiem.

Wykres 15. Struktura pogłowia owiec w 2022 r.
Stan w czerwcu

Chart 15. Structure of the sheep stock in 2022
As of June

Obsada owiec w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych wyniosła 1,6 szt., przy średniej krajowej 1,9 szt. Wynik ten uplasował warmińsko-mazurskie na siódmym miejscu w kraju. Najwyższą obsadą charakteryzowały się gospodarstwa województwa małopolskiego, które jako jedyne przekroczyły poziom 10 szt. na hektar, a także śląskiego, natomiast najniższą mazowieckiego i opolskiego.

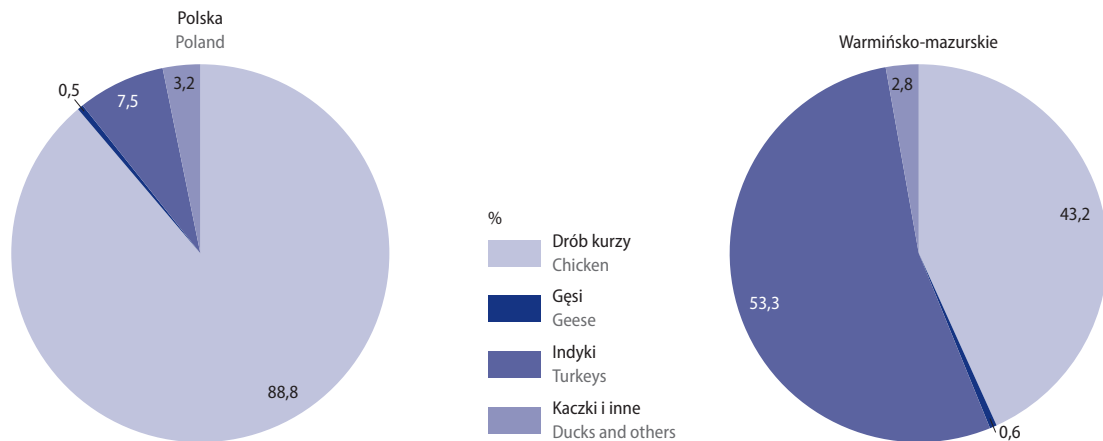
4.4. Drób

4.4. Poultry

W grudniu 2022 r. pogłowie drobiu wyniosło 8,5 mln szt. i było niższe o 1,7% niż rok wcześniej. Przyczynił się do tego spadek liczebności kur, gęsi i indyków. W województwie utrzymywano 4,3% krajowego pogłowia drobiu. Ponad połowę stanowiły indyki, a drugie pod względem wielkości było pogłowie drobiu kurzego. W kraju było odwrotnie: przeważał zdecydowanie drób kurzy, a na drugim miejscu były indyki.

Wykres 16. Struktura pogłowia drobiu w 2022 r.
Stan w grudniu

Chart 16. Structure of the poultry stock in 2022
As of December

W województwie utrzymywano 3,7 mln szt. drobiu kurzego, w tym większość to brojlery. Stanowiło to 2,1% pogłowia w kraju. Obsada drobiu kurzego na 100 ha użytków rolnych wyniosła 341,5 szt. wobec średniej krajowej 1 180,9 szt., lokując warmińsko-mazurskie na ostatnim miejscu. Najwyższą obsadą wykazały się gospodarstwa województwa wielkopolskiego i mazowieckiego. Stado niosek liczyło 366,2 tys. szt. i zmalało w skali roku o 44,0%. Obsada niosek na 100 ha użytków rolnych wyniosła 34,1 szt., przy średniej krajowej 294,9 szt.

Pomimo nieznacznego spadku w porównaniu z poprzednim rokiem, województwo charakteryzowało się największym pogłowiem indyków w kraju (1/3 pogłowia krajowego). Stado indyków liczyło 4,5 mln szt. Obsada na 100 ha użytków rolnych wyniosła 420,6 szt., wobec średniej krajowej 100,1 szt., lokując województwo na drugim miejscu, po lubuskim. Najniższą obsadę zanotowano w opolskim i świętokrzyskim.

Stado gęsi liczyło 54,1 tys. szt., co stanowiło 5,5% pogłowia krajowego. Obsada gęsi na 100 ha użytków rolnych wyniosła 5,0 szt. plasując warmińsko-mazurskie na siódmym miejscu. Najwyższą obsadę, powyżej 10 szt. na 100 ha użytków rolnych, posiadały gospodarstwa z województw: kujawsko-pomorskiego, łódzkiego i podlaskiego. Średnia krajowa wyniosła 6,5 szt.

W województwie utrzymywano także 241,5 tys. kaczek i pozostałego drobiu. Obsada wyniosła 22,5 szt. na 100 ha użytków rolnych, co uplasowało warmińsko-mazurskie, razem ze śląskim, na ósmym miejscu, przy średniej krajowej 42,7 szt. W dwóch województwach obsada przekroczyła 100 szt. – łódzkim i wielkopolskim. W trzech województwach obsada nie przekroczyła 10 szt.: opolskim, zachodniopomorskim i podlaskim.

4.5. Produkcja ważniejszych produktów zwierzęcych

4.5. Production of major animal product

Dane o **produkcji żywca rzeźnego** dotyczą skupu zwierząt rzeźnych (pomniejszonego o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaży targowiskowej oraz uboju z przeznaczeniem na spożycie naturalne. Zaprezentowane dane dotyczą 2021 r.

Produkcję żywca rzeźnego podaje się:

- w wadze żywej, tj. według wagi zwierząt rzeźnych przed ubojem,
- w wadze poubojowej ciepłej (wbc), tj. w przeliczeniu na mięso (masę mięsno-kostną), łącznie z tłuszczami i podrobami (jeżeli tak zaznaczono), za pomocą współczynników określających poubojową wydajność poszczególnych gatunków zwierząt.

Produkcja żywca rzeźnego w wadze żywej w 2021 r. wyniosła 422,9 tys. t. Była ona o 5,9% mniejsza od uzyskanej przed rokiem. Przyczynił się do tego spadek produkcji żywca drobiowego, baraniego i końskiego. Wzrost zanotowano natomiast w produkcji żywca wieprzowego, wołowego, cielęcego, koziego i króliczego.

Produkcja żywca rzeźnego (wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny) w 2021 r. w przeliczeniu na mięso wyniosła 328,6 tys. t i zmalała o 7,2% w porównaniu z uzyskaną rok wcześniej. Spadek ten był spowodowany mniejszą produkcją głównie żywca drobiowego. Najbardziej znaczący udział w produkcji mięsa i tłuszczów miał żywiec drobiowy oraz wieprzowy. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych w warmińsko-mazurskim wyprodukowano 306,2 kg żywca, co dało województwu ósmą lokatę. Było to poniżej średniej krajowej, która wyniosła 359,2 kg. Najwyższą produkcję zanotowano w mazowieckim i wielkopolskim, a najniższą w dolnośląskim i podkarpackim.

W 2021 r. wyprodukowano 1 155,1 mln l mleka krowiego. Stanowiło to 8,0% produkcji krajowej. Poziom produkcji był wyższy niż w 2020 r. Przeciętny roczny udój mleka od krowy wyniósł 5 487 l i uplasował warmińsko-mazurskie na dziewiątym miejscu w kraju. Najwyższą wydajność uzyskano w opolskim i kujawsko-pomorskim, a najniższą w lubuskim i zachodniopomorskim. Średnio w Polsce uzyskano 6 136 l mleka od krowy.

Produkcja konsumpcyjnych i wylęgowych jaj kurzych w 2021 r. osiągnęła poziom 133,7 mln szt. i była nieco mniejsza niż rok wcześniej. Udział województwa w produkcji krajowej wyniósł 1,2%. Od kury nioski uzyskano w ciągu roku przeciętnie 232 jaja, co razem z pomorskim dało jedenastą lokatę w Polsce. Średnia krajowa wyniosła 236 jaj. Najwyższą wydajność uzyskano w opolskim i zachodniopomorskim, a najniższą w lubuskim i mazowieckim.

Produkcja wełny owczej nieznacznie zwiększyła się w ciągu roku i w 2021 r. wyniosła 47,3 tony. W warmińsko-mazurskim wytworzono 5,3% produkcji krajowej. Przeciętna roczna ilość wełny pozyskanej od owcy była taka sama jak średnio w kraju. Wyniosła ona 3,2 kg i uplasowała warmińsko-mazurskie razem z mazowieckim na dziewiątym miejscu. Najwyższą wydajność uzyskano w dolnośląskim i lubuskim, a najniższą w podkarpackim i małopolskim.

Rozdział 5. Skup produktów rolnych

Chapter 5. Procurement of agricultural products

Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów roślinnych i zwierzęcych skupionych przez podmioty gospodarcze prowadzące skup bezpośrednio od producentów z terenu województwa.

Od producentów z województwa warmińsko-mazurskiego skupiono w 2022 r. produkty rolne o łącznej wartości 6 693,3 mln zł (według cen bieżących, bez podatku VAT). Przeważała wartość skupionych produktów zwierzęcych. Udział dostawców z województwa w skupie krajowym wyniósł 6,0%. Wartość skupu była o 43,9% większa niż w roku poprzednim. Wpłynął na to wzrost skupu produktów zarówno zwierzęcych, jak i roślinnych. Wśród produktów roślinnych najczęściej wypłacono dostawcom za zboża, a wśród zwierzęcych za żywiec rzeźny.

W przeliczeniu na hektar użytków rolnych wartość skupu wyniosła 6 237 zł. Średnio w kraju wielkość ta wyniosła 7 404 zł. W mazowieckim i wielkopolskim wartość skupu przekroczyła kwotę 10 tys. zł z hektara użytków rolnych. Z kolei w małopolskim i podkarpackim wartość skupionych produktów była mniejsza niż 3 tys. zł. Warmińsko-mazurskie zajęło dziewiątą lokatę wśród województw.

5.1. Skup produktów roślinnych

5.1. Procurement of crop products

W 2022 r. skupiono 726,0 tys. ton ziarna zbóż (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego). Udział w skupie ogólnokrajowym wyniósł 6,0%. W odniesieniu do roku poprzedniego skup zbóż był większy o 2,3%. Wpłynął na to wzrost skupu jęczmienia i pszenżyta. Pomimo spadku skupu pszenicy, jej udział w strukturze skupionych zbóż był największy.

Zaledwie 1,5% skupu krajowego stanowił skup ziemniaków. Wyniósł on 24,8 tys. ton i w większości były to ziemniaki późne. W porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił znaczny spadek ilości skupionych ziemniaków (o 61,6%). Znacznie mniej skupiono również ziemniaków jadalnych, a ich udział w ziemniakach skupionych zmniejszył się.

W 2022 r. skupiono 363,6 tys. ton buraków cukrowych (2,5% skupu krajowego). Było to więcej o 38,9% niż w poprzednim roku.

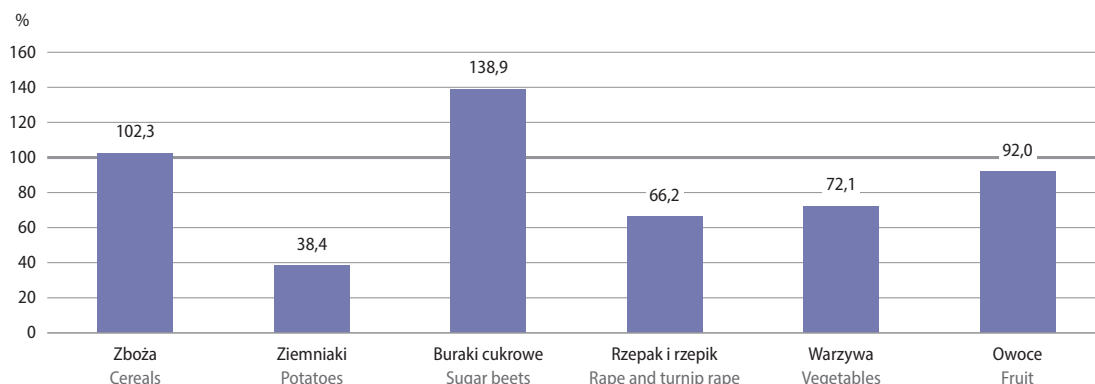
W porównaniu z 2021 r. skup rzepaku i rzepiku zmalał o 1/3 i wyniósł 62,2 tys. ton. Jego udział w skupie krajowym wyniósł 5,3%.

Do skupu dostarczono 23,7 tys. ton warzyw, tj. o ponad 1/4 mniej niż rok wcześniej. Stanowiło to 1,3% warzyw dostarczonych do skupu w kraju.

Dostawy owoców do skupu osiągnęły poziom 6,1 tys. ton i były mniejsze o 8,0% od dostaw w 2021 r. Ilość ta stanowiła jedynie 0,2% krajowego skupu. Wśród owoców najczęściej skupiono porzeczki.

Wykres 17. Zmiany wielkości skupu ważniejszych produktów roślinnych w 2022 r.
Rok poprzedni = 100

Chart 17. Changes of procurement value of major crop products in 2022
Previous year = 100

5.2. Skup produktów zwierzęcych

5.2. Procurement of animal products

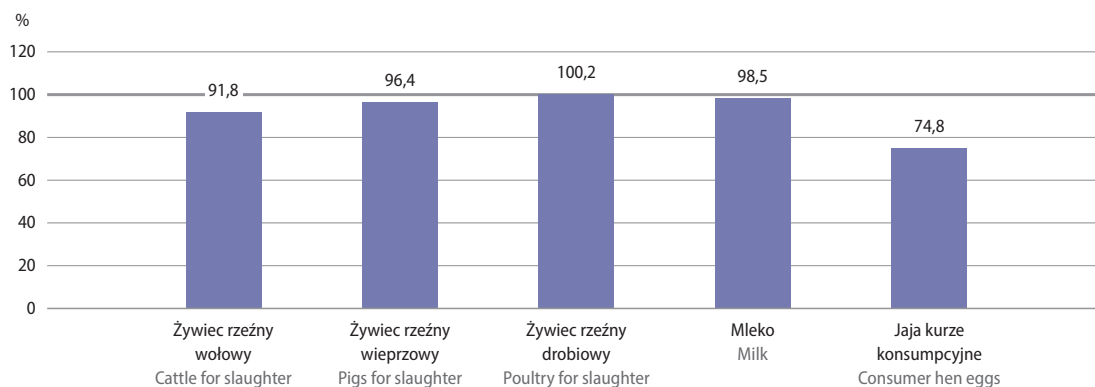
W 2022 r. skupiono 405,1 tys. ton żywca rzeźnego w wadze żywej i było to o 1,8% mniej niż w 2021 r. Skup od producentów z województwa stanowił 6,0% skupu ogólnokrajowego. Skup żywca wołowego (bez cieląt) ukształtował się na poziomie 29,3 tys. ton, co stanowiło 3,9% żywca wołowego skupionego w kraju. Skup żywca wołowego zmniejszył się o 8,2% w porównaniu z rokiem wcześniejszym. Skupiono 140,8 tys. ton żywca wieprzowego i było to o 3,6% mniej niż w 2021 r. Udział w skupie ogólnopolskim wyniósł 5,9%. Największy udział w skupie krajowym żywca (6,4%) miał żywiec drobiowy. Skupiono go 234,9 tys. ton. Było to więcej o 0,2% niż rok wcześniej. Prawie ⅔ skupionego żywca drobiowego stanowiły indyki.

W ujęciu rocznym zmniejszyła się ilość skupionego mleka o 1,5%. Skup mleka krowiego wyniósł 918,6 mln litrów, co stanowiło 7,4% ogółu mleka skupionego w kraju.

Skupiono 2,9 mln jaj kurzych konsumpcyjnych, co stanowiło jedynie 0,3% skupu ogólnokrajowego. Skup ten był o ¼ mniejszy niż rok wcześniej.

Wykres 18. Zmiany wielkości skupu ważniejszych produktów zwierzęcych w 2022 r.
Rok poprzedni = 100

Chart 18. Changes of procurement value of major animal products in 2022
Previous year = 100

Rozdział 6. Ceny produktów rolnych

Chapter 6. Prices of agricultural products

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

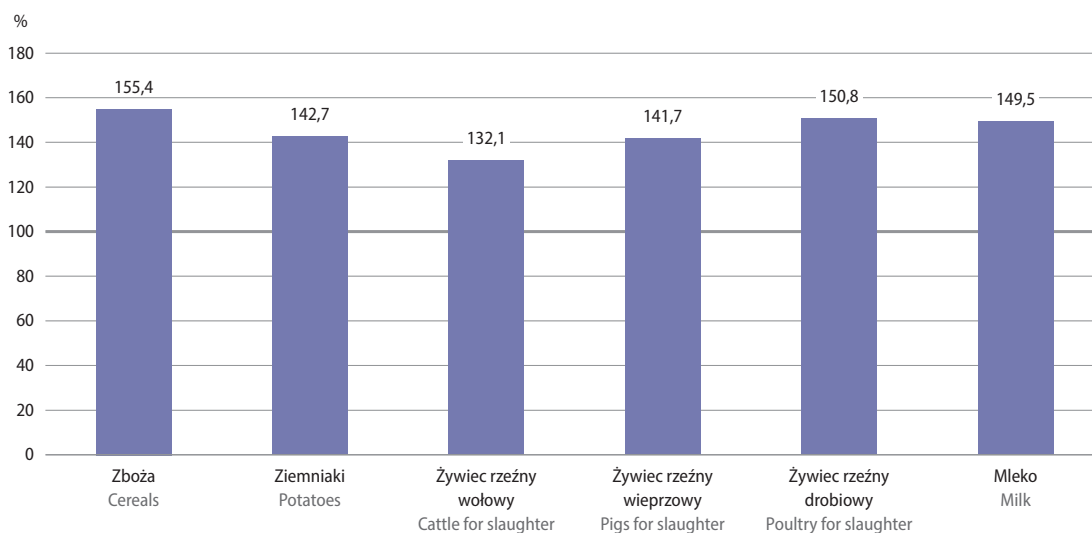
Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

W 2022 r. w porównaniu z 2021 r. wzrosły ceny skupu podstawowych produktów rolnych z województwa. W porównaniu z cenami skupu uzyskiwanymi w kraju producenci z warmińsko-mazurskiego uzyskali wyższe ceny za zboża, żywiec rzeźny drobiowy oraz mleko, natomiast niższe za ziemniaki, żywiec rzeźny wołowy i wieprzowy.

Wykres 19. Zmiany cen skupu ważniejszych produktów rolnych w 2022 r.

Rok poprzedni = 100

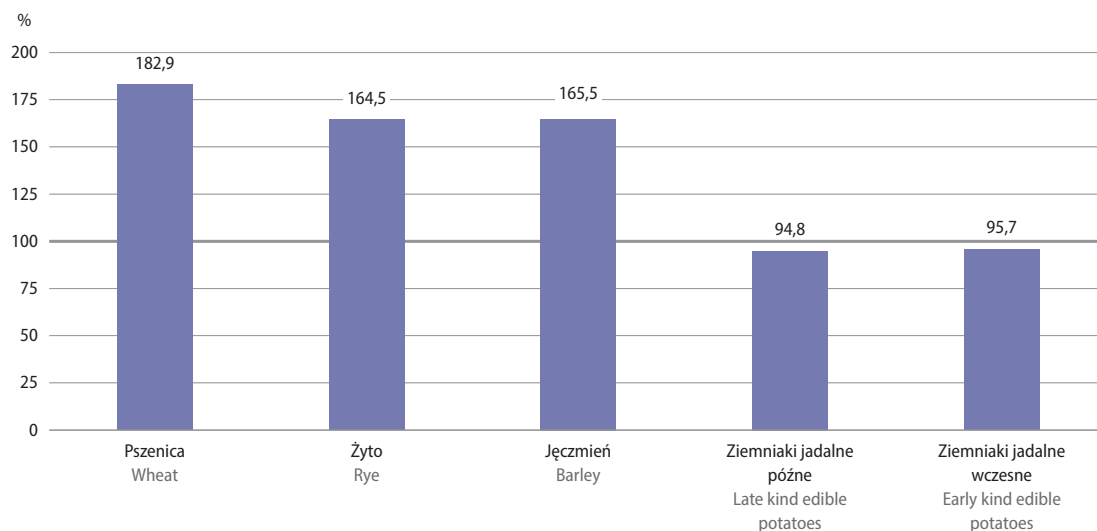
Chart 19. Changes of procurement prices of major agricultural products in 2022
Previous year = 100

Z uwagi na okresowe zamknięcie targowisk w związku ze stanem zagrożenia COVID-19, nie było możliwe zebranie danych o cenach targowiskowych w latach 2020–2021. W 2022 r. w porównaniu z 2019 r. w województwie wzrosły ceny targowiskowe zbóż, natomiast spadły ceny ziemniaków jadalnych. W porównaniu z cenami targowiskowymi w kraju producenci z warmińsko-mazurskiego uzyskali wyższe ceny za pszenicę, jęczmień i ziemniaki jadalne późne, natomiast niższe za żyto i ziemniaki jadalne wczesne.

Wykres 20. Zmiany cen targowiskowych ważniejszych produktów rolnych w 2022 r.
2019=100

Chart 20. Changes of marketplace prices of major agricultural products in 2022
2019=100

W 2022 r. cena skupu pszenicy konsumpcyjnej i paszowej (bez ziarna siewnego) wyniosła 153,43 zł za dt (decytonę) i była o 57,2% wyższa niż rok wcześniej. Uzyskana cena uplasowała warmińsko-mazurskie na piątym miejscu w kraju. Najwyższą cenę płacono w kujawsko-pomorskim i pomorskim, a najniższą w podkarpackim i lubelskim, przy średniej krajowej 151,99 zł. Na targowiskach za dt pszenicy płacono 178,06 zł (w kraju 166,53 zł), tj. o 82,9% więcej niż w 2019 r. W warmińsko-mazurskim uzyskano jedną z dwóch najwyższych cen, po opolskim. Najmniej płacono w świętokrzyskim i lubelskim.

Cena żyta w skupie ukształtowała się na poziomie o 58,3% wyższym w porównaniu z zanotowanym w 2021 r. i wyniosła 117,10 zł za dt. Dała ona dziewiątą lokatę w kraju. Najwyższą cenę uzyskano w zachodniopomorskim i lubuskim, a najniższą w małopolskim i lubelskim. W Polsce za dt płacono 120,79 zł. W obrocie targowiskowym cena żyta wyniosła 125,00 zł (w kraju 127,21 zł). Była ona o 64,5% wyższa w porównaniu z zanotowaną w 2019 r. Najwięcej płacono za żyto w podkarpackim i małopolskim, a najmniej w świętokrzyskim i podlaskim. Warmińsko-mazurskie uzyskało jedenastą lokatę wśród województw.

Za ziemniaki w skupie płacono 66,09 zł za dt (w kraju 69,85 zł). Było to o 42,7% więcej niż rok wcześniej. Taka cena uplasowała warmińsko-mazurskie na jedenastym miejscu wśród województw. Najwięcej za ziemniaki płacono w śląskim i małopolskim, a najmniej w lubelskim i podlaskim. Cena ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) w skupie ukształtowała się na poziomie 66,31 zł za dt (w kraju 90,34 zł), a w obrocie targowiskowym 182,02 zł za dt (w Polsce 158,22 zł), tj. o 5,2% niższym w porównaniu z zanotowaną w 2019 r.

W 2022 r. cena skupu żywca wołowego (bez cielęcego) wyniosła 10,08 zł za kg (w kraju 10,48 zł) i wzrosła o 32,1% w porównaniu z poprzednim rokiem. Najwyższe ceny uzyskali producenci z zachodniopomorskiego i śląskiego, a najniższe z dolnośląskiego i podlaskiego. Warmińsko-mazurskie zajęło jedenastą lokatę w kraju.

Cena żywca wieprzowego w skupie była o 41,7% wyższa niż w 2021 r. i osiągnęła 6,62 zł za kg. Cena w kraju wyniosła 6,73 zł. Najwyższą cenę uzyskano w dolnośląskim i mazowieckim, a najniższą w zachodniopomorskim i pomorskim. Warmińsko-mazurskie zajęło dziewiątą lokatę w kraju razem z lubuskim i świętokrzyskim.

W 2022 r. cena skupu drobiu rzeźnego osiągnęła poziom 7,57 zł za kg (w kraju 6,16 zł) i była o połowę wyższa w porównaniu z zanotowaną rok wcześniej. Była to najwyższa cena w kraju, co wynikało z dużego udziału żywca indyjskiego w skupie drobiu. Najniższą cenę płacono w śląskim i opolskim.

Za hl (hektolitr) mleka w 2022 r. płacono 238,37 zł, czyli o połowę więcej niż rok wcześniej i była to prawie najwyższa cena w porównaniu z pozostałymi województwami. Wyższą cenę uzyskali jedynie producenci w podlaskim. Najniższą cenę uzyskano w małopolskim i łódzkim. W Polsce za hl mleka płacono 231,21 zł.

Opłacalność tuczu trzody chlewnej wyrażona relacją cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowej ceny jęczmienia była w województwie niższa niż średnia w kraju. W 2022 r. cena kilograma żywca wieprzowego w skupie równoważyła wartość 3,9 kg jęczmienia na targowiskach (w kraju 4,5 kg). Była ona niższa od relacji z 2019 r. o 1,4 kg.

Rozdział 7. Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza

Chapter 7. Gross, final and market agricultural output

Prezentowane w rozdziale dane dotyczą 2021 r.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje (ustaloną szacunkowo): produkcję roślinną, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku), produkcję zwierzęcą, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

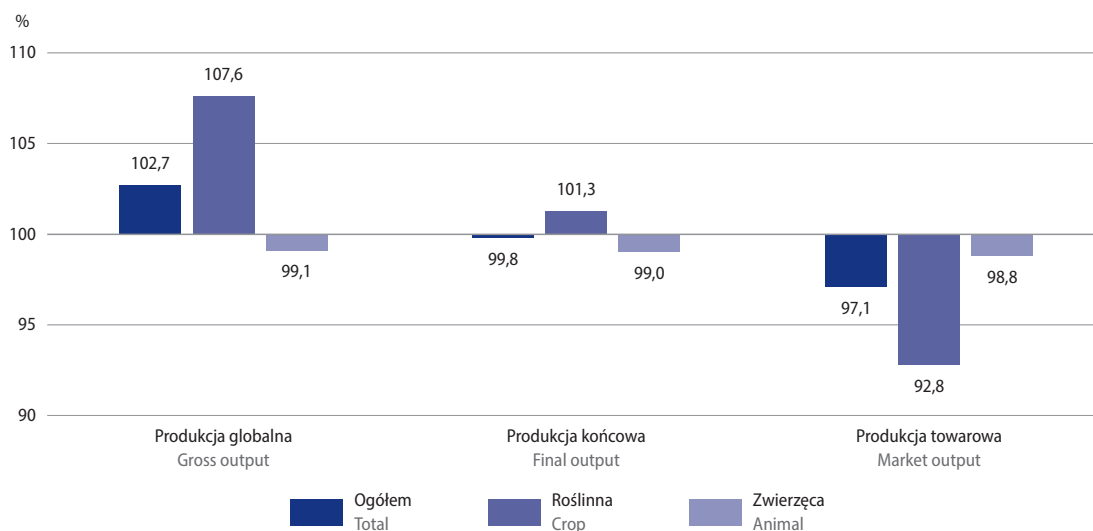
W 2021 r. w porównaniu z rokiem wcześniejszym zanotowano wzrost o 2,7% wartości globalnej produkcji rolniczej w cenach stałych z 2020 r. Zdecydowała o tym wyższa o 7,6% produkcja roślinna, pomimo spadku produkcji zwierzęcej o 0,9%. Udział województwa w ogólnokrajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 5,3%. W strukturze produkcji globalnej przeważała produkcja zwierzęca. Jej udział wyniósł 55,9%.

Globalna produkcja rolnicza w cenach stałych z 2020 r. wyniosła 6 309 zł w przeliczeniu na ha użytków rolnych, przy średniej w kraju 8 522 zł. Był to dwunasty wynik wśród województw. W województwie mazowieckim, wielkopolskim i łódzkim przekroczono wartość 10 tys. zł z ha. Najniższą wartość osiągnięto w podkarpackim i zachodniopomorskim.

Wykres 21. Dynamika produkcji rolniczej w 2021 r.

Rok poprzedni = 100

Chart 21. Indices of agricultural output in 2021
Previous year = 100

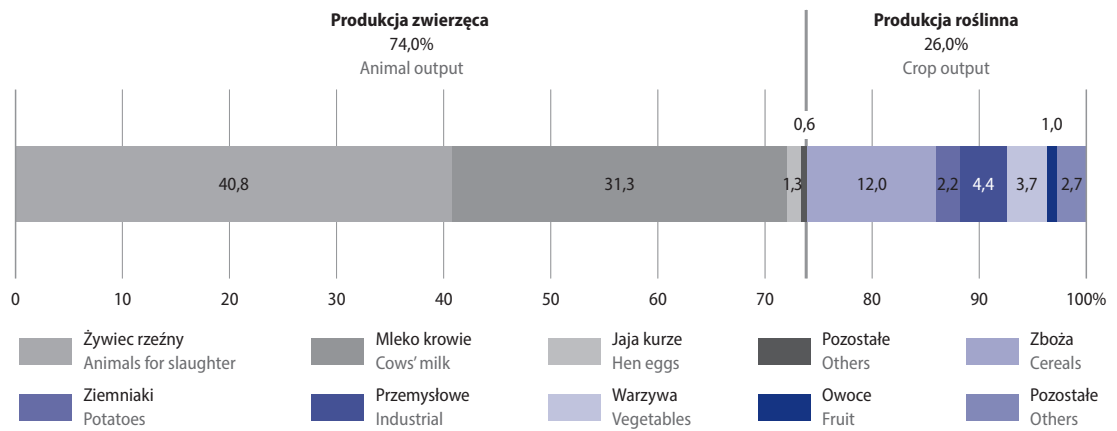
Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Wartość produkcji końcowej w porównaniu z 2020 r. była o 0,2% niższa, wskutek spadku produkcji zwierzęcej o 1,0% i pomimo wzrostu produkcji roślinnej o 1,3%. Produkcja roślinna stanowiła 32,4% końcowej produkcji rolniczej w województwie warmińsko-mazurskim, natomiast na dominującą produkcję zwierzęcą przypadało 67,6%. Udział województwa w ogólnokrajowej produkcji końcowej wyniósł 5,1%.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W 2021 r. wartość produkcji towarowej obniżyła się o 2,9% w ujęciu rocznym. Wpłynął na to spadek produkcji zarówno roślinnej o 7,2%, jak i zwierzęcej o 1,2%. W strukturze towarowej produkcji rolniczej przeważała produkcja zwierzęca (74,0%), a w niej żywiec rzeźny i mleko. Produkcja roślinna stanowiła 26,0%, a w niej przeważały zboża i rośliny przemysłowe. Udział województwa w ogólnokrajowej produkcji towarowej wyniósł 4,9%. Udział towarowej produkcji rolniczej w końcowej produkcji rolniczej wyniósł 87,3%.

Wykres 22. Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2021 r.
Chart 22. Structure of agricultural market output in 2021

Uwagi metodologiczne

I. Źródła i zakres danych

Dane zawarte w niniejszej publikacji opracowano na podstawie:

- Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2020 r. w zakresie użytkowania gruntów, liczby gospodarstw rolnych i nawożenia,
- wyników ocen i szacunków rzeczoznawców terenowych w zakresie plonów i zbiorów,
- sprawozdawczości, danych administracyjnych, wyników badań reprezentacyjnych w zakresie pogłównia zwierząt gospodarskich i produkcji zwierzęcej,
- wyników badania o skupie produktów rolnych,
- wyników miesięcznych notowań cen uzyskiwanych przez rolników na targowiskach wybranych produktów rolnych prowadzonych przez sieć stałych ankietników GUS,
- źródeł pozastatystycznych.

Od 2021 r. powierzchnię zasiewów, plony i zbiory przedstawiono według położenia gruntów.

Podstawą nowej metodologii badań rolniczych, w tym prowadzenia szacunków produkcji roślinnej są:

- dane administracyjne zawierające informacje o powierzchni zasiewów poszczególnych roślin uprawnych pozyskiwane z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Informacje te pochodzą z wniosków o dopłaty składanych przez rolników. Dane dostępne są na poziomie każdej działki ewidencyjnej (dane wektorowe do analiz danych satelitarnych) i na poziomie gminy;
- dane satelitarne pozyskiwane z systemu SATMIROL. Na podstawie zobrażeń satelitarnych system dostarcza informacji o powierzchni i prognozach plonowania wybranych upraw. System wykorzystuje dane administracyjne, satelitarne, agrometeorologiczne oraz dane z badania terenowego in-situ do operacyjnego generowania mapy upraw w skali całego kraju oraz monitorowania wzrostu i prognozowania plonów w skali jednostek administracyjnych. W ramach systemu opracowana została metoda klasyfikacji kondycji roślin oraz detekcji sytuacji kryzysowych na podstawie porównania wskaźników roślinnych mierzonych podczas okresu wegetacyjnego (chwilowych) do typowego ich przebiegu w latach ubiegłych (dane referencyjne). System wykorzystuje opracowany algorytm klasyfikacji upraw na podstawie zobrażeń satelitarnych.

II. Objaśnienia podstawowych pojęć

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności**, co oznacza sumaryczne ujęcie produkcji roślinnej i zwierzęcej niezależnie od tego, do której sekcji gospodarki narodowej (według Polskiej Klasyfikacji Działalności) zaliczane są podmioty gospodarcze, które tę produkcję wytworzyły.
2. Ze względu na zmiany metodologii badań rolniczych od 2021 r. dane zaprezentowano bez wyszczególniania gospodarstw indywidualnych. Do przeliczeń wskaźników natężenia na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (według stanu w dniu 1 czerwca).
3. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i prowadząca działalność rolniczą. **Gospodarstwo indywidualne** to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

4. Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym grzyby jadalne), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych oraz chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, tj. bydła, owiec, kóz, koni, trzody chlewnej, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki, sarny, danielle) i pszczoł, a także działalność polegającą na utrzymaniu użytków rolnych niewykorzystywanych do celów produkcyjnych według zasad dobrej kultury rolnej (zgodnie z normami). Zgodnie z obowiązującą definicją, od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

5. **Powierzchnia użytków rolnych** obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze i użytków rolnych pozostałych.

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej to utrzymywane zgodnie z normami spełniającymi wymogi Ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2022 poz. 1775) – prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe.

Użytki rolne pozostałe to użytki rolne nieużytkowane i nieutrzymywane w dobrej kulturze rolnej.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem od 2010 r. powierzchni upraw zaliczonych do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny. W przypadku ziemniaków i upraw ogrodniczych nie uwzględniono powierzchni ogrodów przydomowych.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkótek (sady), szkótek drzew i krzewów ozdobnych, szkótek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

6. **Globalna produkcja rolnicza** obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inventarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W produkcji rolniczej od 2004 r. uwzględniono naliczone za dany rok płatności uzupełniające do powierzchni upraw (m.in. uprawy chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

7. Dane o **produkcji i skupie** zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe na ziarno, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują mieszanek zbożowych.
8. Pod pojęciem **plon** rozumie się ilość jednostek wagowych (dt) danego ziemiopłodu zebranych z jednostki powierzchni (ha).
9. Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową zwierząt rzeźnych oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne. Produkcja żywca rzeźnego zbilansowana jest importem i eksportem zwierząt żywych.
10. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.
11. **Ceny skupu** są cenami przeciętnymi obliczonymi jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych skupionych w danym okresie przez podmioty gospodarcze prowadzące skup bezpośrednio od producentów.
12. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen wybranych produktów, dokonane przez stałych ankietatorów GUS na celowo wytypowanych targowiskach.
13. **Gospodarstwo ekologiczne** to gospodarstwo stosujące ekologiczne metody produkcji rolniczej, które posiada certyfikat nadany przez jednostkę certyfikującą lub jest w trakcie konwersji na ekologiczne metody produkcji rolniczej (pod kontrolą jednostki certyfikującej).
14. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 lipca do 30 czerwca (np. rok gospodarczy 2021/2022 oznacza okres od 1 lipca 2021 r. do 30 czerwca 2022 r.).
15. Do wyliczeń wskaźników natężenia przyjęto – jeśli nie zaznaczono inaczej – użytki rolne i powierzchnię zasiewów według stanu w czerwcu, a w 2020 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego (według stanu w dniu 1 czerwca).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie.

Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.

Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” lub mogą nie sumować się na 100%.

Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodologiczne publikowane są w opracowaniach branżowych GUS.

Szczegółowe informacje metodologiczne oraz pojęcia statystyczne opublikowane zostały w poniższych opracowaniach:

[Rocznik Statystyczny Rolnictwa 2022](#)

[Rolnictwo w 2021 roku](#)

[Pojęcia stosowane w statystyce publicznej](#)

Methodological notes

I. Sources and scope of data

The data included in this publication were compiled on the basis of:

- the Agricultural Census conducted in 2020 in terms of land use, number of agricultural holdings and fertilization,
- results of assessments and estimates of field experts in the field of yields and harvest,
- reports, administrative data, results of sample surveys on livestock and animal production,
- statistical reports on the procurement of agricultural products,
- monthly quotations of marketplace prices of selected agricultural products received by farmers, carried out by a network of regular interviewers of Statistics Poland,
- non statistical sources.

As of 2021, the sown area, yield and harvest are presented by land location.

The basis of the new methodology of agricultural research, including crop production estimation, are:

- administrative data containing information on the sown area of individual crops obtained from the Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture. This information comes from applications for subsidies submitted by farmers. Data are available at the level of each registered plot (vector data for satellite data analyses) and at the gmina level;
- satellite data obtained from the SATMIROL system. On the basis of satellite imagery, the system provides information on the area and yield forecasts of selected crops. The system uses administrative, satellite, agrometeorological data and in-situ field survey data to operationally generate a map of crops on a national scale and monitor growth and forecast yields at the scale of administrative units. As part of the system, a method of classification of plant condition and detection of crisis situations was developed on the basis of a comparison of plant indicators measured during the growing season (temporary) to their typical course in previous years (reference data). The system uses the developed algorithm for classifying crops based on satellite imagery.

II. Basic definitions

1. The presented information was compiled using **the kind-of-activity method**, what is understood as a summing up of the crop and animal production conducted by economic entities, regardless of the section of the NACE Rev. 2 in which they are included.
2. Due to changes in the methodology of agricultural surveys, from 2021, data is presented without listing private farms. Intensity ratios per unit of agricultural land area have been calculated on the basis of agricultural land area of the National Agricultural Census 2020 (as of 1 June).
3. **An agricultural holding** is understood as a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and which conducts agricultural activity. **Private farm** is an agricultural holding used by a natural person.

4. **An agricultural activity** includes activity related to the cultivation of plants, which covers: all field crops (including mushrooms), vegetable gardening and horticulture, nursery, cultivation and seed production of agricultural and horticultural crops as well as activity related to rearing and breeding of livestock, such as cattle, sheep, goats, horses, pigs, poultry, rabbits, other fur animals, wild animals kept for slaughter (such as wild boars, roe deer, fallow deer) and bees, as well as activity of maintaining unused agricultural land for production purposes in accordance with cultivation principles with respects to environment protection requirements (according to the norms). According to the definitions, since 2010 agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activity, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activity on a small scale (below the specified thresholds).
5. **Agricultural land area** includes agricultural land in a good agricultural condition and other agricultural land.

Agricultural land in good agricultural condition is maintained in accordance with norms complying the requirements of the Act of 5 February 2015 on payments under direct support system (Journal of Laws 2022 item 1775) – is presented in the division into: sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures.

Other agricultural land is understood as the agricultural land not cultivated and not used and maintained in a good agricultural condition.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except since 2010 for the area of crops which were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops. In the case of potatoes and horticultural crops, the area of kitchen gardens was not taken into account.

Fallow land is understood as the arable land not used for production purposes but maintained in good agricultural condition, in compliance with environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries (orchards), nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Kitchen gardens stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

6. **Gross agricultural output** includes of:
- **crop output**, i.e. raw (not processed) products of plant origin (production for a given year);
  - **animal output**, i.e. production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales in procurement centers and marketplaces.

In agricultural output since 2004 includes supplementary area payments calculated for particular year (among others: hop, tobacco, cereals, oilseeds, pulses and plants intended for seeds and feed).

The current prices for the year preceding the surveyed year were adopted to calculate agricultural output in constant prices (for marketplace sales – prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

7. Data regarding the **production and procurement** of cereals, pulses and oilseeds plants concern cereals grain. Data concerning **cereals** include: basic cereals, cereal mixed for grain, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e. wheat, rye, barley, oats and triticale, unless otherwise stated, do not include cereal mixed.
8. **Yield** is understood as a weight unit's (dt) of particular agricultural products harvested from the area unit (ha).
9. Data regarding production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales of animals for slaughter and slaughter intended for own consumption. Production of animals for slaughter is balanced by import and export of live animals.
10. **Procurement of agricultural products** concerns the quantity and value of agricultural products (crop and animal) purchased by economic entities directly from producers.
11. **Procurement prices** are average prices calculated as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of several agricultural products purchased at a given period by economics entities purchasing agricultural products directly from producers.
12. The information on prices of **agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces** comes from price quotations of selected agricultural products, provided by a network of regular interviewers of Statistics Poland collecting it on selected marketplaces.
13. **Organic farm** is a farm using organic methods of agricultural production, which has a certificate granted to it by a certification body or which is under conversion to organic methods of agricultural production (under control of a certification body).
14. **Farming years** cover the period from 1 July to 30 June (e.g. the 2021/2022 farming year covers the period from 1 July 2021 to 30 June 2022).
15. Intensity ratios were calculated on the basis of agricultural land and sown area as of June – unless otherwise indicated, and in 2020 on the basis of the Agricultural Census (in 2020 – as of 1 June).

Relative numbers (indices, percentages) have been calculated on the basis of absolute data, expressed with higher precision than presented in the tables.

Some information are given on the basis of preliminary data and may change.

Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note.

Due to the electronic method of data processing, in some cases components sum can differ from the amount given in the item "total", or don't sum up to 100%.

Broader information and detailed methodological description are published in branch statistical publications of Statistics Poland.

Detailed methodological information and statistical concepts have been published in the following elaborations:

[Statistical Yearbook of Agriculture 2022](#)

[Agriculture in 2021](#)

[Terms used in official statistics](#)